

UUTIS

MTK-Pohjois-Pohjanmaan jäsenlehti 1/2009

Pohjois-Pohjanmaa MTK

Pohjois-Pohjanmaa säilyttää ennusteiden mukaan vahvan asemansa maitomaakuntana.

Heikki Lehtonen pohti kotieläintalouden menestystekijöitä ja mahdollisuuksia Pohjois-Suomen nurmitoimikunnan järjestämässä talviseminaarissa tammikuussa Rokualla.

On juostava lujaa, että pysyy paikallaan

Pohjoispohjalainen kotieläintila menestyy myös tulevaisuuden elintarvikemarkkinoilla, kunhan se pitää huolen osaamisestaan sekä tehostaa oman työn ja pääoman käyttöä. "On juostava lujaa, että pysyy paikallaan", MTT Taloustutkimuksen erikoistutkija, tekniikan tohtori Heikki Lehtonen tiivistää.

Hän sanoo, että myös riskinsietokyvyn merkitys kasvaa. "Tuote- ja panoshintojen voimistuneet vaihtelut vaativat maataloilta "syviä taskuja" - riskinsietokykyä. Riskiä sietävät pysyvät tuotannossa, panostavat parempiin suhdanteisiin jo huonoina aikoina: raha menee rahan luokse."

Myös syklistyys ja kannattavuuden vaihtelu lisääntyvät erityisesti maidontuotannossa. Sen hidastuessa vuosi vuodelta huonot suhdanteet voivat olla selvästi pidempiä kuin esimerkiksi sikataloudessa.

CAP-TUKIEN irrotus tuotannos-

ta heikentää jo maidon tarjontaa koko maassa ja varsinkin Etelä-Suomessa.

"Maito tarvitsee kansallista tukea. Merkittävä tuottajahintojen aleneminen vähentäisi maito- ja samalla koko nautakarjaloutta erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomessa. Tuotannon kokonaismäärän kannalta olisi tärkeää sallia tuotannon kasvu siellä, missä tuotantoon on halukkuutta ja taloudellisia edellytyksiä", Heikki Lehtonen sanoo.

Investointituet ja ympäristölupakäytännöt vaikuttavat entistä enemmän siihen, kuinka maatalous voi keskittyä, kasvaa suurimmilla tiloilla ja sopeutua muutoksiin.

"Maatalouspolitiikassa on yhä vähemmän keinoja, joilla voidaan pitää heikosti kannattavia tiloja tuotannossa. Esimerkiksi investointituki kannustaa tuottamaan vain siinä tapauksessa, että investointi tuottaa selkeästi positiivista katetta. Tämä taas riippuu yrittäjän taidoista, lähtökohdista ja paikallisista oloista – ei enää tukipolitiikasta."

LASKELMIEN mukaan 10 prosentin muutos investointituessa vastaa 150 euron lypsylehmäpalkkiota vuodessa tuotannon ylläpitämisen kannalta. Heikki Lehtonen mukaan tuo lypsylehmäpalkkio pitäisi maidontuotannon yllä, vaikka maidon hinta laskisi EU:ssa keskimäärin 15 prosenttia.

"Ensisijaista olisi välttää asetelmaa, jossa tuottaja joutuu maksamaan kansallisesta tuesta. Tuki kaikille litroille C-alueen kansallisen tuen kokonaismäärän sisällä olisi joustava ratkaisu rakennekehityksen jatkumisen kannalta."

Heikki Lehtonen ennustaa Suomen maidontuotannolle hyviä tulevaisuuden näkymiä. Kilpailutilannetta tasoi- ttaa tuen irrottaminen ja kustannusten nousu myös muualla Euroopassa.

AASIAN ja kehitysmaiden kotieläintuotanto kasvaa merkittävästi, mutta jää silti alle eurooppalaisen tason.

Eurooppalaisen maatalouden tuotannon arvo säilyy. Vahvoja eurooppalaisia vientituotteita ovat viinit, viskit, konjakit ja muut alkoholijuomat sekä juustot.

Heikki Lehtosen mukaan ennusteita ja ennakoasetelmia ravistelevat maataloustuotteiden "villit kortit", joita ovat muun muassa ruokatrendit, paikallisuus ja ilmastonmuutos.

Energian hinnan nousu väistämätön kehityssuunta, mikä voi muuttaa asetelman Euroopalle negatiiviseksi esimerkiksi energiaverojen kautta.

Työterveys- huolto pureutuu riskeihin

Tavoitteena laadukkaat palvelut asuinpaikasta riippumatta.

SIVU 3

Jätevesi- järjestelmät uudistuvat vauhdilla

Uusia jätevesi- järjestelmiä asennetaan tihevään tahtiin.

SIVU 5

Miten hyödyttää metsäveromuutos?

Uudet metsäveromuutokset ovat metsänomistajille merkittäviä.

SIVU 10

MTK aktiivisesti mukana

Oulujoen-lijoen vesialue kuntoon yhteisvoimin

Kaikkialla EU:ssa on tavoitteena jokien, järvien, rannikkovesien ja pohjavesien vähintään hyvä tila vuoteen 2015 mennessä. Suomessa tämä tarkoittaa hoitosuunnitelmien laatimista viidelle vesienhoitoalueelle - Pohjois-Pohjanmaalla lijoen-Oulujoen alueelle. MTK-Pohjois-Pohjanmaa on ollut ohjelman valmistelussa aktiivisesti mukana.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen laatimasta suunnitelmaehdotuksesta käy ilmi, että useiden Oulun läänin vesistöjen tilaa tulee parantaa, jotta ne saavuttavat EU:n jäsenvaltioilleen asettaman vesien hyvän tilan laatuvaatimuksen. Vesien suojelemiseksi ja kunnostamiseksi on jo tehty

paljon, mutta ei kuitenkaan riittävästi.

Vesienhoitosuunnitelmaehdotuksessa esitetään suuri määrä erilaisia lisätoimenpiteitä ja uusia ohjauskeinoja asutuksen, turvetuotannon ja ennen kaikkea maa- ja metsätalouden kuormituksen vähentämiseksi. Myös vesien rakentamisen ja säännöstelyn haittoja esitetään vähennettäväksi ja huonossa kunnossa olevia vesiä kunnostettavaksi.

Vesienhoitosuunnitelmassa arvioidaan muun muassa pinta- ja pohjavesien kuormitus ja nykytila sekä esitetään tarvittavat toimenpiteet, joilla hyvä tila saavutetaan ja pidetään yllä.

Suunnitelmaa varten on laadittu yksityiskohtainen toimenpideohjelma. Kaik- kiah yksittäisiä pieniä järviä ja jokia ei ole selvitetty, vaan tarkastelussa ovat olleet tietyt kokoluokan ylittävät vesialueet.

MAATALOUDEN osalta keskeisiksi

tavoitteiksi on asetettu muassa ravinnetaseiden hallinta ja lannoituksen vähentäminen sekä maatalouden ympäristötukijärjestelmän kehittäminen. Vaikka viljelijän ympäristötekoja on jo pitkä lista, tulosten näkyminen vesistöissä vie aikansa.

"Niihin MTK-Pohjois-Pohjanmaa antaa lähiaikoina oman lausuntonsa", toiminnanjohtaja Timo Lehtiniemi sanoo.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus pyytää kannanottoja vesienhoitosuunnitelmasta huhtikuun loppuun mennessä. Suunnitelmaa on myös esitelty helmikuun aikana yleisötilaisuuksissa eri puolilla maakuntaa. Valtioneuvosto hyväksyy vesienhoitosuunnitelmat tämän vuoden lopulla.

VIIME KEVÄÄNÄ julkistetut tulokset maatalouden ympäristötuen vaikutavuudesta vuosina 1995-2006 osoittivat,

Hoidettua viljelymaisemaa suojaväyhykkeineen ja hakamisemineen Oulujokivarressa.

ettei ympäristöille ja -toimenpiteille asetettuja tavoitteita ja toimenpiteitä oltu saavutettu toivotusti: ravinne päästöt olivat vähentyneet odotettua vähemmän. Ensimmäiseksi suurenuslasin alle joutuivat viljelijät.

"Muun muassa MTK:n vahvan kannanoton jälkeen selittäviä tekijöitä alkoi löytyä muualta: esimerkiksi pelloissa vanhaan olevat fosforivarastot sekä riittämättömät toimenpiteet erityisesti eroosioherkillä ja kaltevilla pelloilla. Myös ilmastonmuutos on lisännyt sateita, jotka ovat kasvattaneet peltojen ravinnehuuhtoumaa merkittävästi", sa-

noo MTK:n ympäristöjohtaja Johanna Ikävalko.

Näitä tekijöitä eivät viranomaiset ja tutkijat osanneet ottaa huomioon tavoitteita asettaessaan. Johanna Ikävalko sanoo MTK:n pitävän huolta siitä, että ne huomioidaan seuraavaa, vuonna 2013 voimaan astuvaa ympäristötukiohjelmaa valmisteltaessa.

"Yhteisen näkemyksen ja toimintatapojen luominen on jo aloitettu. Meneillään on muun muassa lukuisia neuvonta-, koulutus- ja tutkimushankkeita, joilla maatalouden vesistökuormitusta voidaan vähentää ympäristötuesta riippumatta."

Maatilavakuutuksen
pitää olla laaja,
mutta joustava.

Pohjola

Uudistimme Maatilavakuutuksemme. Keskeinen ideamme on se, että saat tilallesi juuri sellaisen vakuutuksen kuin sinä tarvitset. Et maksa turhasta, vaan turvasta.

Käy lähimmässä Osuuspankin konttorissa, niin kerromme lisää. op.fi

Tulevaisuutemme
on tässä maassa

Kinnusen Mylly rakentaa ja turvaa pohjoissuomalaisen maaseudun huomispäivää. Käytämme tuotteissamme tämän alueen puhdasta, hyvää viljaa, jonka ostamme suoraan tuottajilta. Näin syntyvät lähitehtaan laadukkaat Tähti-rehut karjan hyvinvointia ylläpitämään ja lisäämään.

Hyvä kasvaa omasta maasta.

 KINNUSEN MYLLY

Puh. (08) 5144 715 Telefax (08) 5421 892
www.kinnusenmylly.fi
kinnusenmylly@kinnusenmylly.fi

Hoida jätevesijärjestelmäsi lainmukaiseen kuntoon!

Erikoistarjous vain MTK:n jäsenille!

**Varaa nyt jätevesi-
asiantuntijan
kustannusarviokäynti
kotiisi veloituksetta!**

Jätevesiasiantuntijat kiertävät MTK:n jäsentalouksia viikoilla 9-11.

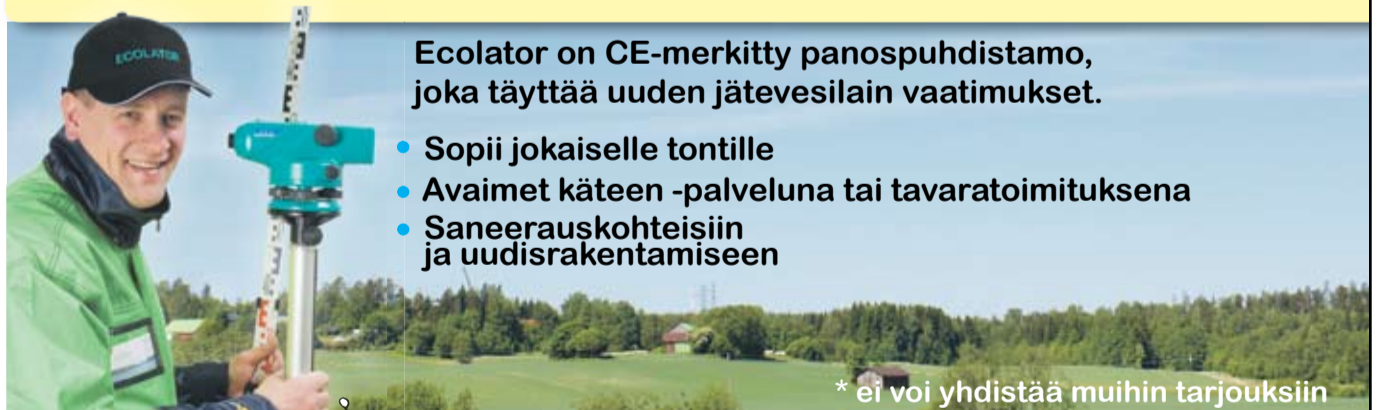
Soita heti ilmainen kustannusarviokäynti numerosta **020 720 9870**.

Kustannusarviokäyntejä voidaan tehdä nyt rajallinen määrä ja ne suoritetaan ilmoittautumisjärjestyksessä!

ECOLATOR®
Jätevesien etevin puhdistaja.

Ecolator Finland Oy 020 720 9870 www.ecolator.fi

**Toimenpide- ja lupapaketti *
nyt puoleen hintaan -50%**

Ecolator on CE-merkitty panospuhdistamo, joka täyttää uuden jätevesilain vaatimukset.

- Sopii jokaiselle tontille
- Avaimet käteen -palveluna tai tavaratoimituksena
- Saneerauskohteisiin ja uudisrakentamiseen

* ei voi yhdistää muihin tarjouksiin

Leikkaa viivaa pitkin
Helpota puhelinruuhkaamme ja varaa ilmainen kustannusarviokäynti tällä kupongilla tai netistä www.ecolator.fi 50 Nopeinta saa yllätyslahjan.

Vastaajan nimi: _____

Osoite: _____

Puhelin: _____

Kiinteistösi valmistusvuosi _____

Miten jätevesijärjestelmäsi on rakennettu

- Jätevedet johdetaan avo-ojaan likakaivon kautta
 Jätevedet johdetaan umpisäiliöön

Millaisia ongelmia olette havainneet järjestelmässänne

- Viemäri tukkeutuu aika-ajoin
 Ympäristössä on joskus epämiellyttävä haju
 Talvella viemäri jäätyy
 Viemäri ääntää/"pulputtaa"

Omat tiedot uudesta asetuksesta

- Olen tehnyt järjestelmästäni jätevesiselvityksen
 Olen kuullut asetuksesta
 Kuulen uudesta asetuksesta nyt ensimmäistä kertaa
 Olen tietoinen järjestelmäni puutteellisuudesta

VASTAAN-
OTTAJA
MAKSAA
POSTI-
MAKSUN

ECOLATOR
Tunnus: 5015645
90003

VASTAUSLÄHETYS

PÄÄKIRJOITUS

Katse tulevaisuudessa

Viime vuoden esillä ollut pohjoisen tuen uudistus on saatu sovittua ensin EU:n, sitten maa- ja metsätalousministeriön ja tuottajajärjestöjen kesken. EU alensi pohjoisen tuen maksuvaluutta, vaikka Suomi sitä vastusti. Tätä voidaan pitää heikennyksenä. Ratkaisu on odotetun kaltainen muiden paitsi sika- ja siipikarjalouden kannalta. Jossakin määrin kaikki sektorit jäivät tavoitteista, mutta ratkaisu on kohtuullinen. Sika- ja siipikarjasektorin ratkaisu on pohjoisen tuottajille pettymys, mutta sisältää jotain positiivistakin.

Maksuvaluutta alennettiin 382 miljoonaa euroon siten, että siihen sisältyy EU:n tilatukijärjestelmän terveystarkastuksessa maidolle maksettava, 24 miljoonaa euron kansallisesti rahoitettava osuus. Pohjoisen tuen enimmäismaksuvaluutta on siten 358 miljoonaa euroa. Vuonna 2008 pohjoista tukea maksettiin 327 miljoonaa euroa, joten käytännössä käyttämätön maksuvaluutta tulevaisuuden tarpeisiin on vain noin 30 miljoonaa euroa. Tarpeita tulee, kun EU:n terveystarkastus etenee.

Maidon osalta C-alueella voidaan ottaa käyttöön tasausjärjestelmä: alueen ylitykset ja alitukset huomioidaan niin, että kiintiön yli tuotetuille litroille voidaan maksaa tukea, jos C-alueen tuotanto ei ylitä sille asetettua kattoa. Sen sijaan EU:n kiintiöjärjestelmän lopettamisesta aiheutuvien markkinavaikutusten lieventämiseksi tarkoitettua lisäkiintiötilatrat eivät pääse pohjoisen tuen piiriin. EU:n komissio oli jyrkkä, eikä sallinut niiden lisätä tuettavan tuotannon määrää C-tukialueella.

Kiintiöiden tasausjärjestelmä otetaan käyttöön 1.4.2009 alkavalle kiintiökaudelle. Jos C-alueen tuotanto kasvaa tulevina vuosina, on tilakohtaisella kiintiöllä edelleenkin merkitystä. Suuriin riskinottoihin kiintiön määrän ja tilakohtaisen tuotannon suhteen ei siten tulisi ryhtyä.

Naudanlihantuotannolle voidaan edelleen maksaa tukea aieman järjestelmän mukaisesti. Emolehmien tukea voitiin hieman jopa nostaa. Komissio hyväksyi yleisen hehtaarituen sekä eräiden viljelykasvien ja nuorten viljelijöiden tukea koskevat esitykset, joten tuet jatkuvat nykyisellään. Komissio hyväksyi myös muuta pohjoista tukea koskevat esitykset, joiden mukaan tämä tuki jatkuu ennallaan. Kotieläintalouden palveluiden turvaaminen on kuitenkin uutena kohteena alueilla, joiden etäisyydet ovat keskimääräistä pitempiä.

Sika- ja siipikarjalouden tukijärjestelmässä tuki irrotetaan kokonaan tuotannosta. C-alueella otetaan käyttöön tukileikkuri, joka leikkaa yli 200 eläinyksikön ylittävältä osalta tuotantotukea. 200 eläinyksikön ylittävältä osalta maksetaan lähtökohtaisesti samansuuruinen tuki kuin Etelä-Suomessa. Tuen alenema vuonna 2009 on 3,2 prosenttia edellisvuodesta. Vuosina 2010 ja 2011 tuen suhteellinen alenema on puolet Etelä-Suomen kokonaistuen alenemasta.

Sika- ja siipikarjalouden investointituet on tarkoitus avata laajennusinvestoinneille vuoden 2009 lopussa. Investointitukijärjestelmän avaaminen myös pohjoisessa ja yhtenäinen investointitukitaso koko maassa ovat positiivinen viesti alueemme sikatalousyrittäjille. Tuen leikkaus ja irrottaminen kokonaan tuotannosta on sen sijaan suuri pettymys.

Myös tuottajajärjestön on katsottava tulevaisuuteen ja löydettävä nykyhetken sopivat keinot menestyä. Tähän liittyen MTK-Pohjois-Pohjanmaan ja MTK-Kainuun tuottajaliitot ovat hyväksyneet ensimmäisessä käsittelyssä tuottajaliittojen yhdistymisen. Tavoitteena on, että MTK-Pohjois-Suomi jatkaa nykyisten liittojen edunvalvontaa vuoden 2010 alusta. Toimipisteet Oulussa ja Kajaanissa säilyvät. Yhdistymisen tavoitteena on turvata edunvalvontatyön edellytykset, tehostaa toimintaa ja parantaa edunvalvonnan laatua.

TIMO LEHTINIEMI

TYÖTERVEYSHUOLLON

kampanjalla lähes 200 uutta asiakasta

MTK-Pohjois-Pohjanmaa osallistui viime vuonna aktiivisesti maatalousyrittäjien työterveyshuollon kampanjaan: työterveyshuoltoon liittyi lähes 200 uutta asiakasta. Tulos on hyvä, sillä jo aiemmin työterveyshuoltoon kuului yli 2 500 alueen asiakasta.

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon palveluja esiteltiin yhdeksässä tilaisuudessa. Kävijöitä kiinnostivat erityisesti suojaimet, joiden käyttö onkin terveyden kannalta tärkeää.

Maatalousyrittäjän työssä erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavat homeet, bakteerit, virukset, punkit, pölyt ja kasvinsuojeluaineet. Tuotantoeläimet aiheuttavat myös tapaturmariskin.

Maatalousyrittäjien työterveyshuolto pureutuu työn riskitekijöihin ja vaaranpaikkoihin. Siksi työterveyshuolto on tärkeä myös sivutoimimisille.

Työterveyshuollosta saa neuvoja työn keventämiseen ja oikeisiin työliikkeisiin sekä tietoa työtä helpottavista apulaitteista. Terveystarkastukseen kuuluvat perusterveyden tarkastus ja terveydenhoitajan haastattelu. Samalla arvioidaan viljelijän fyysistä ja henkistä työkykyä.

Lääkärin vastaanotolle ohjataan viljelijät, joilla on työperäiseen sairauteen viittaavia oireita ja työkykyyn vaikuttavia sairauksia. Työterveyshuollon kautta voi päästä kuntoutukseen ja työterveyshoitoajan läheteellä kuntoremonttiin.

VILJELIJÄ voi tehdä sairaanhoitosopimuksen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon yhteyteen, jolloin työterveyslääkäri hoitaa myös muut kuin työperäiset sairaudet. Työterveyslääkärin läheteellä pääsee tarvittaessa erikoislääkärille. Sairaanhoidon kustannuksissa on korvaus, mutta noin kolmen lääkärikäynnin kustannuksista voi saada puolet

Lapselle turvallinen maatala on turvallinen myös aikuiselle.

korvausta. Työterveyshuollon omavastuuosuuden voi vähentää verotuksessa -sairaanhoitosopimuksen tehneet vähentävät myös sairaanhoidon kustannukset. Viljelijän kannattaa ottaa täysi hyöty itselleen työterveyshuollosta.

Tämän vuoden alusta maatalousyrittäjä saa samat korvaukset sekä yksityiseltä että julkiselta palveluntuottajalta eli lainmuutos lisää valinnanmahdollisuuksia.

KAMPANJAN tilaisuuksissa kysyttiin asiakkaan näkemyksiä maatalousyrittäjien työterveyshuollosta. Kyselyyn vastasi kaikkiaan yli 5 000 viljelijää. Heistä työterveyshuollossa oli mukana 3 400.

Yli neljännes kyselyyn vastanneista kertoi liittyneensä työterveyshuoltoon kuntoutusmahdollisuuksien vuoksi. Viidennes liittyneistä piti omasta terveydestä huolehtimista ja säännöllisiä terveystarkastuksia tärkeinä. Sama määrä vastaajista oli kokenut saaneensa hyviä ehdotuksia työolosuhteidensa parantamiseen. Myös tapaturmavakuutusmak-

sun alennusta pidettiin tärkeänä porkkana.

TYÖTERVEYSHUOLLON ulkopuolella oli eniten sivutoimimisia viljelijöitä. Viidennes työterveyshuollon ulkopuolella olevista oli tyytymätön oman paikkakuntansa työterveyshuollon palveluihin tai niiden saatavuuteen. Synä liittymättömyyteen olivat myös tiedon puute ja yleinen saamattomuus.

Kampanja osoitti, että tietoa työterveyshuollon palveluista kaivataan lisää. Siksi markkinointi jatkuu myös tänä vuonna yhteistyössä tuottajien kanssa. Työterveyshuoltoa on kehitettävä siten, että viljelijä saa laadukkaat palvelut asuinpaikasta riippumatta. Toimivasta ja aktiivisesta työterveyshuollosta saa todellista apua arjessa jaksamiseen.

Työterveyshuoltoa kampanjoivat viime vuonna MTK, Mela, Työterveyslaitos ja ProAgria sekä työterveyshuoltoyksiköt.

Sirpa Havu on Melan työturvallisuusyksikön projektipäällikkö.

TIINA RIIPPA

Tapiola ja MTK kehittivät

MAATILAYRITTÄJÄN OMATURVAN

Tapiola ja MTK ovat yhdessä kehittäneet kattavan henkilövakuutuksen, joka vastaa maatilayrittäjän tarpeisiin. Uusi Maatilayrittäjän Omaturva tulee markkinoille maaliskuussa ja se on tarkoitettu erityisesti alle 45-vuotiaille viljelijöille.

Laajentavien ja toimintaansa kehittävien tilojen riskiturvan tarve on viime vuosina kasvanut. Esimerkiksi oma tai puolison vakava sairaus voi olla peruuttamaton isku maatilayrittäjien toiminnan jatkumiselle. Maatalousyrittäjien perusturva rakentuu lakisääteisestä Myel-vakuutuksesta ja maatilayrittäjän Mata-työtaturmavakuutuksesta. Lakisääteinen turva kattaa sairauden tai ammattitaudin aiheuttamat hoitokulut ja ansionmenetykset vain osittain. Maa-

tilayrittäjän Omaturvan kohderyhmänä ovat erityisesti alle 45-vuotiaat viljelijät.

"Kun lainat ovat isoja, perusturva riskienkivakuutuspuolella ei riitä. Tapiolan valikoimissa on jo nyt viljelijöille, metsänomistajille ja maaseutuyrittäjille niin sanottu laajennettu henkilövakuutus lakisääteisen sosiaaliturvan täydentämiseksi. Henkilökohtaista sosiaaliturvaa ei kuitenkaan ole ajateltu yrittäjäriskien kattamiseen. Myös asiakkaat ovat toivoneet kattavampaa turvaa, joka huomioisi paremmin maatilayrittäjän riskiturvan", Tapiola-ryhmän Pohjois-Suomen alueen markkinointipäällikkö Markku Pelto-Arvo sanoo.

MAATILAYRITTÄJÄN Omaturva on kokonaisuus, jossa henkilö- ja yritysvakuutukset on yhdistetty asiakkaan kannalta järkevään ja helposti käsiteltävään pakettiin. Mukana on kuolemanvaraturva, sairauskuluvakuutus ja tapatur-

mavakuutus. Alle 45-vuotias viljelijä saa maksuttoman terveystarkastuksen.

"Yrityksen jatkuvuuden kannalta on merkittävää, että tuoteeseen liittyy myös investointisuoja. Maatalousyrittäjän vastuut voivat investoivilla tiloilla olla jopa puoli miljoonaa euroa. Riskit ovat suurimmillaan isojen investointien ja sukupolven vaihdoksen jälkeen", Markku Pelto-Arvo sanoo.

Vakuutus on tarkoitettu Myel-vakuutetuille MTK:n jäsenille.

"Tapiola ja MTK ovat pitkäaikaisia yhteistyökumppaneita. Sitä kautta saamme jatkuvasti ajantasaista tietoa maatilayrittäjien tarpeista. Tapiola on myös tuoreen maatilajen vakuutusbarometrin mukaan Suomen maatilajen ykkösvakuuttaja, joten viljelijöiden asiat ovat yhtiölle tärkeitä", Markku Pelto-Arvo sanoo.

Tiedottaja Tiina Riippa työskentelee Tapiolan tiedotuspalveluissa.

UUTIS *Jyvät*

JULKAISIJA

Maataloustuottajain Pohjois-Pohjanmaan liitto - MTK-Pohjois-Pohjanmaa
Rautatiekatu 16 C 22
90100 OULU
puh. 020 413 3500
www.mtk.fi/liitot/pohjoispohjanmaa

PÄÄTOIMITTAJA

toiminnanjohtaja
Timo Lehtiniemi
puh. 020 413 3501, 040 546 4852
timo.lehtiniemi@mtk.fi

TOIMITUS

Viestintä-Karttimo
Kiviniemen rantatie 9
90810 KIVINIEMI
puh. 040 526 4880
ella@karttimo.fi

TAITTO

Mari Lähteenmaa

PAINOPIIKKA

Painotalo Suomenmaa

Energia-asioille oma toimisto

Uusiutuva energia, omavarainen ja hajautettu energian tuotanto, energian säästö ja energiatehokkuus. Siinä avaintavoitteita, joita Metlan Muhoksen toimintayksikköön perustettu Pohjois-Pohjanmaan energiatoimisto toteuttaa lähivuosina.

”Energia-toimisto edistää alan hanketöitä, kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä ja järjestää energia-alan tapahtumia. Keskeistä on myös tutkimustiedon välittäminen sekä energian tuottajien ja kuluttajien neuvonta energiaan liittyvissä kysymyksissä, projektipäällikkö **Eija-Riitta Hämäläinen** sanoo.

Yksi Energiatoimiston tulosa olevia tapahtumia on energia-alan asiantuntijaseminaari, joka järjestetään 1. huhtikuuta Oulussa. Sen teemana on metsäenergiayrittäjyys.

Energia-toimisto toteuttaa osaltaan viime keväänä julkistettua Pohjois-Pohjanmaan energiastategiaa, joka on laadittu maakunnan energiatoimialan vahvistamiseksi ja yhtenäistämiseksi.

Hankkeen bioenergiaosudesta vastaava **Veijo Leiviskä** kannustaa kaikkia bioenergian

Energia-toimiston Veijo Leiviskä ja Eija-Riitta Hämäläinen odottavat alan toimijoiden yhteydenottoja.

tuotannosta kiinnostuneita tuomaan esille tämänhetkiset käytännön ongelmat ja haasteet, jotta energia-toimisto voisi lähentää niitä edistämään.

”Työtä riittää, sillä ruokohelpin, metsähakkeen ja biokaasun tuottajia sekä lämpöyrittäjiä tarvitaan moninkertainen joukko, jotta energiastategian tavoitteet toteutuvat.

Energia-toimiston verkkosivujen yhteyteen on suunnitella energia-alan yritystietokanta ja sähköinen markkinapaikka yhteistyössä Oulunkaaren seutu-

kunnan ja alueen muiden toimijoiden kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan energia-toimisto -hanke kestää vuoden 2010 loppuun. Pohjois-Pohjanmaan liitto (EAKR) rahoittaa siitä 70 prosenttia. Loppuosuudesta vastaavat kunnat ja yksityiset yritykset.

Lisätiedot: projektipäällikkö Eija-Riitta Hämäläinen, puh. 010 211 3750, eija-riitta.hamalainen@metla.fi, www.metla.fi/mu/energiatoimisto.

Talvi on parasta kalkin levityksen aikaa, sillä routainen maa kestää parhaiten painavat koneet. Kalkkia voi levittää muulloinkin, kunhan välttää märkien maiden tallaamista raskailla koneilla.

Kalkitus petraa peltoja

Kalkitus on yksi maanparannuksen kulmakivistä. Liian happamassa maassa kasvit eivät pysty hyödyntämään tarjolla olevia ravinteita.

Peltomaan happamoituminen on monen tekijän yhteisvaikutusta - osin luontaista, osin ihmisen toimien aiheuttamaa.

”Taustalla voivat olla erilaiset laskeumat tai väärät viljelytoimet, kuten runsas muokkaus ja ylimitoitettu lannoitus. Suomen maaperä on usein hapanta myös luontaisesti”, **Kimmo Hirvikallio** SMA Mineral Oy:stä kertoo.

Hän muistuttaa, että kalkitus on olennainen osa viljelyä ja pi-

täisi kuulua jokaisen tilan viljelyrutiineihin. On tärkeää, että se on suunnitelmallista ja säännöllistä työtä.

”Hyvä kalkitus suunnitelma perustuu tuoreimpaan viljavuustutkimukseen, on lohkokohtainen ja tehdään kirjallisena. Viljelykieron vaateliain kasvi määrää koko tilan pH-tavoitteen.”

Hyvin kalkitussa maassa vilkas eliötoiminta muodostaa kestäviä muruja. Niiden ansiosta vanha kasvijäte hajoaa nopeammin ja taudinaiheuttajat tuhoutuvat. Lisäksi kalkin kalsium murustaa maata. Muruväleistä liika vesi valuu pois ja juurilla on tilaa kasvaa laajalle alueelle veden ja ravinteiden hakuun.

Kimmo Hirvikallion mielestä kalkituksen merkitys korostuu

näinä aikoina, kun ostolannoitteiden hinnat ovat nousseet.

”Kun tilan talous heikkenee, kalkituksesta tingitään usein ensimmäiseksi, vaikka se on kaiken lannoituksen ja kasvun perusta. Kalkitukseen satsaus saattaa tuntua äkkiä isolta menoerältä, mutta tosiasiaa kustannukset pitää ajatella 4-5 vuoden investointina.”

SMA Mineral Oy, Nordkalk Oyj ja Yara Suomi Oy muodostavat yhdessä Kalkitusyhdistyksen, joka edistää maanparannusaineiden käyttöä, hoitaa viranomaisvelvoitteita ja antaa tarvittaessa lausuntoja muun muassa maanparannusaineita koskeviin lakiesityksiin.

Hyvinvoivan karjan valinta.

Turvallisin tapa varmistaa karjan riittävä seleeninsaanti on käyttää Yaran lannoitteita. Lannoitteista seleeni pääsee etenemään läpi koko ketjun, varmistaen näin omalta osaltaan terveelliset ja turvalliset elintarvikkeet.

Pitkän tutkimus- ja kehitystyön tuloksena Yara Suomi on ainoana lannoitevalmistajana lisännyt seleeniä lannoitteisiinsa jo yli 20 vuoden ajan. Valmistamme tuotteita suomalaisen peltoon sopiviksi, palvelemaan viljelijöiden tarpeita mahdollisimman hyvin.

LIHAKUNTA

Lihakunta

tarjoaa jäsenilleen tuottavaa kumppanuutta. Osuuskunnan nettovarallisuusarvo on yli 6-kertainen osuuden nimellisarvoon verrattuna. Osuuspääoman korko on ollut jo useita vuosia 20 %.

Lihakunta on maksanut kolmelta viimeiseltä vuodelta ”osinkoja” eli osuuspääoman korkoa jäsenilleen 4,6 miljoonaa euroa. Vakaan korkotuoton ansiosta jäsenemme ovat maksaneet osuuskuntaan jo yli 10 miljoonaa euroa osuuspääomaa. Lihakunta on sijoittanut Atriaan ja sen tytäryhtiöihin varansa, yhteensä 80 miljoonaa euroa, koska vahva omistajuus on jäsenemme etu.

Osakkuusyhtiöt tukevat jäsenemme toimintaa ja Atria jalostaa tuottajiemme laadukkaasta lihasta kuluttajille hyvää kotimaista ruokaa arkeen ja juhlaan.

Kysy kumppanuudesta!

AtriaNauta & AtriaSika, puh. 020 472 7111, A-Rehu Oy, puh. 020 472 7700.

Ecolatorilta maksuton kustannusarvio MTK:n jäsenille

JÄTEVESIJÄRJESTELMIÄ uusitaan vilkastuvaan tahtiin

Viemäriverkoston ulkopuolella sijaitsevien ja vakituisesti asuttujen kiinteistöjen on ajanmukaistettava jätevesijärjestelmänsä vuoteen 2013 mennessä. Uudistus on selvästi vilkastumassa. "Nyt on hyvä hetki laittaa asia vireille, sillä määräajan lähetessä tulee varmasti kiire ja myös hinnat nousevat, arvioi Veli-Matti Huhtala jätevesipuhdistamoita kehittävästä ja valmistavasta Ecolator Finland Oy:stä.

Nivalassa sijaitsevilla Eija ja Heikki Hautalan maitotilalla jätevesijärjestelyt tulivat ajan-kohtaisiksi, kun käytössä olleet kaksi vanhaa imetyksenettä eivät enää toimineet. Jo aiemmin rehumyyjänä tutuksi tullut Veli-Matti Huhtala kutsuttiin arviointikäynnille.

"Tavoitteena oli löytää ratkaisu, joka puhdistaisi sekä navetan että kahden asuinrakennuksen jätevedet", Heikki Hautala kertoo.

Alkukartoituksen aikana selvitetään muun muassa isäntäväen toiveet ja paikalliset viranomaismääräykset sekä laseroidaan ja kuvataan kohteet suunnitelmaa varten.

"Hautalan tilalla oli jo valmis salaojasuunnitelma, niinpä korkeusasemia ei tarvinnut tällä kertaa mitata", Veli-Matti Huh-

tala lisää.

Käynnin perusteella laaditaan suunnitelmat ja kustannusarvio, hoidetaan lupaprosessi ja hankitaan toimenpideluvat viranomaisilta.

MTK:n jäsenille Ecolator Finland tarjoaa nyt jätevesiasiantuntijan kustannusarviokäynnin veloittamatta sekä toimenpide- ja lupapaketin puoleen hintaan.

Avaimet käteen tai "omatoimipaketti"

Kun asiakas on suunnitellut ja kustannusarvion hyväksynyt, alkavat työt. Kohteeseen toimitetaan sopivankokoinen puhdistamo ja kaikki asennuksessa tarvittavat materiaalit.

"Asennuksesta, käyttökuntoon laittamisesta ja käyttöopastuksesta vastaavat valtuutetut asentajamme eli tarjoamme avaimet käteen -palvelua, joka tekee projektista asiakkaalle mahdollisimman helpon", Veli-Matti Huhtala sanoo.

Kokonaispalvelun sisältää asiakkaan halutessa myös rahoituksen ja huoltosopimuksen.

Puhdistamon voi kuitenkin asentaa myös itse, sillä puhdistamon mukana tulevat tarkat ohjeet.

Hautalan tilalla tarvittiin 160 metriä viemäriputkea, että kolmen rakennuksen jätevedet saatiin johdettua puhdistamoon, jolle raivattiin tila rakennusten taakse metsikön reunaan.

Tilalle valittiin Ecolatorin puhdistamoista tehokkain, joka on suunniteltu maatalojen tuotantorakennusten, suurten asuinrakennusten ja useiden talouksien yhteisille jätevesille.

Hautalan tilan puhdistamo tekee työtään asuinrakennusten taustalla metsikön reunassa. Vasemmalta Veli-Matti Huhtala sekä Heikki ja (tytären nimi) Hautala.

"Etupuolisen pumppukaivon ansiosta laitteisto voidaan asentaa hyvinkin vaativaan maastoon", Veli-Matti Huhtala sanoo.

50 vuoden investointi

Viime toukokuussa asennettu puhdistamo on toiminut Hautalan tilalla hyvin. Se hoitaa kahden asuinrakennuksen ja saunan wc- ja suihkuvedet sekä navetan ja karjakeittiön erilaiset pesu- ja huuhteluviedet. Laatumaidon tuotanto 34 lehmän tilalla vaatii hyvää hygieniaa.

Heikki Hautalan kokemus-

ten mukaan myös puhdistamon huolto sujuu vaivattomasti. Puiden katveesta pilkottava vihreä valo kertoo talon väelle, että asiat ovat kunnossa.

"Kerran vuodessa on lisättävä saostuskemikaaleja sekä tehtävä aika ajoin laskeutuskoe, joka kertoo, milloin laite pitää tyhjentää."

Veli-Matti Huhtala sanoo, että Ecolator-puhdistamot on suunniteltu vaihteleviin suomalaisiin oloihin.

"Suomen Ympäristökeskuksen CE-testeissä Ecolator-puhdistamot täyttivät jätevesiasetuksen

kaikki vaatimukset sekä normaali-, ali- että ylikuormituksessa."

Kyse on myös pitkäaikaisesta investoinnista, sillä puhdistamon laskennallinen ikä on 50 vuotta.

Käytä hyödyksi **JÄSENETUSI!**

Valtakunnallisista jäseneduista on tietoa MTK-Viestissä 2/2009, joka on jäsennumero. Se jaetaan kaikille jäsentiloille. Jäsenetuihin tulevista muutoksista kerrotaan Maaseudun Tulevaisuudessa, jäsenkirjeissä ja yhteistyöyritysten tiedotteissa. Ajankohtaista tietoa jäseneduista saa kätevimmin MTK:n Internet-sivuilta ja jäsenten Reppu-palvelusta.

Miten hyödynnän MTK:n jäsenetuja?

Jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää jäsenyyden todistamista. Se onnistuu parhaiten, kun näyttää jäsenmaksun yhteydessä postitettua jäsenkorttia. Jäsenyys voidaan myös tarkistaa tietojärjestelmiä hyödyntäen. Jäsenetuja tarjoavat yritykset varmentavat jäsenyyden henkilötunnusten avulla. Jos ongelmia ilmenee, kannattaa varmistaa yhdistyksen jäsenihteerin kautta, että henkilötunnus on oikein jäsenrekisterissä.

Etujen katkeamaton käyttö edellyttää jäsenmaksun täysimääräistä maksamista. Riippuen jäsenmaksun suuruudesta jäsenmaksu maksetaan joko yhdessä tai kahdessa erässä.

Monen edun hyödyntämisessä tärkeä numerosarja on jäsenkortissa oleva jäsentunnus. Se onkin syytä säilyttää paikassa, josta se on helposti saatavilla. Jos jäsenyyden osalta syntyy jäsenetuja käytettäessä ongelmia, kannattaa ottaa yhteys omaan paikalliseen tuottajayhdistykseen tai tuottajaliittoon.

MTK Pohjois-Pohjanmaan jäsenedut

• **Ecolator Finland Oy** tarjoaa jätevesipuhdistamojen lupahakemusprosessin hoidon viranomaislupineen ja tarvittavine asiakirjoineen 50 prosentin alennuksella Ecolator-puhdistamon hankinnan yhteydessä. Lisätietoa puh.

020 720 9870, 050 303 4569 tai www.ecolator.fi.

- **Hammaslääkäriasema Aaria** tarjoaa erikoisetuna hammashoidon suunnittelukäynnin 25 euron hintaan. Aika varataan numerosta (08) 534 8100. Lisätietoa: www.hammas-aaria.fi
- Lakimiesopimus on Asianajotoimisto Regelin & Siponen Oy:n kanssa. Jäsenetuna jäsenet saavat 10 prosentin alennuksen sopimustoimiston palkkiosta. Lisätietoa puh. (08) 883 3400, www.rslaw.fi
- Mökkilomia: **Kurttilan lomamökeistä** 10 prosentin alennus. Lisätietoa puh. 0400 424 130, 0400 774 903 tai www.kurttilanlomamokit.fi.
- **Oulun koru** antaa 10-25 prosentin alennuksen MTK:n jäsenille kaikista normaalihintaisista tuotteista. Lisätietoa: www.oulunkoru.fi
- **St1** tarjoaa lämmitysöljyä MTK-Pohjois-Pohjanmaan alueella jäsenetuhintaan. Kysy tarjous puh. 0800 166 266. Lisätietoa: www.st1.fi
- Sähköopimus: Seuraavat yritykset tarjoavat MTK:n jäsenille sähköenergiaa jäsenetuhinnalla:
  - **Kainuun Energia**. Lisätietoa puh. 010 226 1700 tai www.taustavoimaa.fi.
  - **Energiapolar Oy**. Lisätietoa puh. 0207 566 500 tai www.energiapolar.fi.
- Tietotekniikka: **Owla Mentor** tarjoaa tietokoneessa olevien tiedostojen automaattista tiedonvarmennusohjelmaa jäsenetuhintaan. Lisätietoa myynti@owla.fi tai puh. 075 324 2500.
- **Woikoski Oy** tarjoaa jäsenetua MTK:n jäsenille hitsauskaasuista ja kaasupullovuokrista. Tutustu etuihin liiton nettisivuilta tai kysy Woikosken toimipisteistä. Lisätietoa: www.woikoski.fi.

AARIA LAAJENSI!

Hampaiden hoidot NUKUTUKSESSA!

SOITA MEILLE, NIIN KERROMME LISÄÄ
p. 08 534 8100

Arvoseteli

25€

TÄLLÄ KUPONGILLA
TARKASTUS JA HOITOSUUNNITELMA.
Varaa aika puh. 08 534 8100

HAMMASLÄÄKÄRIASEMA
AARIA

Kirkkokatu 27 A 51, 90100 OULU | Ma - Pe 7.30 -20 La 9 -13
Puh. 08 534 8100 | www.hammas-aaria.fi

JOHTOKUNTA 2009

Puheenjohtaja
MTK:n valtuuskunnan jäsen
Työvaliokunnan jäsen
 Maanviljelijä **Tuomo Tamminen**
 Raappanantie 7, 92210 Arkkukari
 050 529 0059
 tuomo.tamminen@mtk.fi
 - maidon tuotanto

Varapuheenjohtaja
Työvaliokunnan jäsen
 Maanviljelijä **Jari Ahlholm**
 Kaketinperäntie 143, 86710 Kärsämäki
 050 533 9796
 jari.ahlholm@luukku.com
 - maidon tuotanto

Työvaliokunnan jäsen
 Maanviljelijä **Pirkko Laitinen**
 Pappilantie 1,
 91600 Utajärvi
 0500 137 831
 pirkko.laitinen@dnainternet.net
 - porsaantuotanto

MTK:n johtokunnan jäsen
Työvaliokunnan jäsen
 Maanviljelijä **Eero Isomaa**
 Hietikontie 39, 85500 Nivala
 0400 587 131
 eero.isomaa@mtk.fi
 - maidon tuotanto

Maanviljelijä **Jorma Keränen**
 Rantatie 51, 91500 Muhos
 0400 895 835
 jorma.keranen@pp.inet.fi
 - luomumaidon tuotanto

Maanviljelijä **Jukka Ojantakanen**
 Pasontie 190, 92500 Rantsila
 040 738 4375
 ojantakanen@hotmail.com
 - maidon tuotanto

Maanviljelijä, maatalouskoneopettaja
Mika Niku
 Hakalantie 14, 86690 Karsikas
 040 553 0983
 mika.niku@gmail.com
 - naudanlihan tuotanto

Maanviljelijä **Seija Laurila**
 Jokijärventie 356, 93540 Tyrövaara
 040 735 3026
 seija.laurila@pp1.inet.fi
 - maidon tuotanto
 - naudanlihan tuotanto

Maanviljelijä **Susanna Röning**
 Lahonperäntie 19, 86100 Pyhäjoki
 045 671 3966
 susanna4@saunalahti.fi
 - maidon tuotanto

MTK:n VALTUUSKUNNAN JÄSENET

Maanviljelijä **Pekka Hallikainen**
 Vengasrannantie 55, 91300 Ylikiiminki
 0400 378 299
 pekka.hallikainen@pp2.inet.fi
 - maidon tuotanto

Maanviljelijä **Ari Varis**
 Kumpulantie 48, 86800 Pyhäsalmi
 0400 966 184
 ari.varis@pp.inet.fi
 - naudanlihan tuotanto

TOIMIHENKILÖT

Toiminnanjohtaja
 Agronomi **Timo Lehtiniemi**
 Krankantie 10 B, 90160 Oulu
 020 413 3501, 040 546 4852
 timo.lehtiniemi@mtk.fi

Toimistos sihteeri
 Yo.merkin. **Mirja Heikkinen**
 Tornipolku 6 A 9, 90100 Oulu
 020 413 3502
 mirja.heikkinen@mtk.fi

Järjestöagrologi
 Agrologi (AMK) **Sirpa Törmikoski**
 Koskikuja 21, 86470 Lumimetsä
 020 413 3503, 0440 339 2319
 sirpa.tormikoski@mtk.fi

MTK-Pohjois-Pohjanmaan toimisto

Avoimna ma-pe klo 8.00-15.30
 Rautatienkatu 16 C 22, 90100 Oulu
 020 413 3500, faksi 020 413 3509
 reppu.mtk.fi/ OMA LIITTO
 etunimi.sukunimi@mtk.fi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y.

PL 510 (Simonkatu 6), 00101 Helsinki
 puh. 020 4131 (vaihe)
 www.mtk.fi
 etunimi.sukunimi@mtk.fi

Maaseudun Tulevaisuus

PL 440 (Simonkatu 6), 00101 Helsinki
 020 413 2100 (vaihe)
 www.maaseuduntulevaisuus.fi
 etunimi.sukunimi@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TUKIHENKILÖVERKKO

vastaavat tukihenkilöt Pohjois-Pohjanmaalla

Haluaisitko puhua luottamuksellisesti ja selvillä ajatuksiasi jonkun kanssa? Oletko epävarma, mistä saa apua muuttuneeseen elämäntilanteeseen? Mietitkö sukupolvenvaihdosta tai tuotannon suunnan muutosta? Uuvuttaako työ, painavatko ihmishuuhdeongelmat? Arjen murheissa tai vaikeassa elämäntilanteessa voit aina ottaa yhteyttä alueesi tukihenkilöverkkoon.

KESTILÄ

Maarit Keskitalo, maatalousyrittäjä,
 koulunkäyntiavustaja puh. 040 775 4573

maarit.eskola@suomi24.fi

KUUSAMO

Terttu Pajula, diakonissa
 puh. (08) 859 9532 (työ), 050 591 3440
 terttu.pajula@evl.fi

KÄRSÄMÄKI

Anneli Kyllönen, sairaanhoitaja, emäntä
 puh. (08) 773 417 (työ/koti), 040 509 0735
 anneli.kyllonen@koneselka.fi
Seija Raudaskoski, emäntä, yhteisö- ja talousasiat
 puh. 040 719 8169
 seijahyvonen@hotmail.com

LUMIJOKI

Kalevi Kuokkanen, agrologi, maanviljelijä
 puh. 08 388 314 (koti), 040 500 6836
 kalevikuokkanen@toivoniementila.fi

VIHANTI

Terttu Holappa, yhteisöpedagogi, maatalousyrittäjä
 puh. 040 727 3857
 terttu.holappa@hotmail.com

Mela-asiamiehet

Elsa-Maija Jylhä

Savelantie 224
 84100 Ylivieska
 020 630 0675
 elsa-maija.jylha@mela.fi
 Kunnat: Alavieska, Merijärvi, Nivala, Oulainen,
 Pyhäjoki, Sievi, Ylivieska

Osmo Kontinen

Niitynmaantie 16
 91800 Tyrnävä
 020 630 0677
 osmo.kontinen@mela.fi
 Kunnat: Hailuoto, Kempele, Lumijoki, Liminka,
 Oulunsalo, Raahe, Siikajoki, Tyrnävä, Vihanti

Martti Määttä

Pro Agria Oulu, Keskuskuja 1 C 12
 93600 Kuusamo
 020 630 0646
 martti.maatta@mela.fi
 Kunnat: Posio, Kuusamo, Taivalkoski

Hannu Ojantakanen

Pahkamaantie 43
 92500 Rantsila
 020 630 0649
 hannu.ojantakanen@mela.fi
 Kunnat: Haapajärvi, Haapavesi, Kärsämäki,
 Pyhäjärvi, Pyhäntä, Reisjärvi, Siikalatva

Pertti Ranta

Rantatie 19
 91500 Muhos
 020 630 0659
 pertti.ranta@mela.fi
 Kunnat: Haukipudas, Ii, Kiiminki, Muhos,
 Oulu, Pudasjärvi, Utajärvi, Yli-Ii

Lisätiedot: MELA - Maatalousyrittäjien eläkelaitos,
 puh. 020 630 0500

TUOTTAJAYHDISTYKSET

JÄSENSIVUT

MTK-Pohjois-Pohjanmaan alueella toimii 34 tuottajayhdistystä. Ne ovat maanviljelijöiden, metsänomistajien ja maaseutuyrittäjien paikallisia etujärjestöjä ja vaikuttajia.

ALATEMMES

Puheenjohtaja Olavi Ojanperä, Jyväskylän tie 98, 91930 Ala-Temmes, 0400 878 474, olavi.ojanpera@dnainternet.net
Sihteeri Jari Pietilä, Vehkamaantie 3, 91930 Ala-Temmes, 040 718 8514, jari.pietila@gmail.com
Nuoret puheenjohtaja Antti Rinkinen, Mutkalankaari 10, 91900 Liminka, (08) 381 939
Nuoret sihteeri Heikki Seppälä, Peräkyläntie 20, 91900 Liminka, 040 741 4388
Ympäristöasiamies Olavi Ojanperä, tiedot yllä
Lomitusvastaava Esko Pietilä, Jyväskylän tie 98, 91930 Ala-Temmes, 0400 400 977
Kuluttajavastaava Anne Kiljo-Pietilä, Ketunmaantie 1, 91930 Ala-Temmes, 040 582 474, anne.kiljo-pietila@pitojenhelmi.fi
Yritysvastaava Tarja Suvanto, Vehkamaantie 58, 91930 Ala-Temmes, 040 848 4167, hannu.suvanto@koneistamo.net

HAAPAJÄRVI

Puheenjohtaja Raimo Salomaa, Tytärniementie 37, 85800 Haapajärvi, 040 762 9674, salomaa.raimo@pp.inet.fi
Sihteeri Sirkka Nikula, Ruuttulantie 24, 85710 Parkkila, 040 722 8188, sirkka.nikula@luukku.com
Nuoret puheenjohtaja Risto Leipälä, Teppakuja 108, 85820 Oksava, (08) 766 264, ristoleipl951@gmail.com
Nuoret sihteeri Tiina Pietikäinen, Pitkänkankaantie 61, 85800 Haapajärvi, 040 736 4790, tiina.hante@netti.fi
Ympäristöasiamies Ilkka Myllylä, Arvolantie 204, 85820 Oksava, 0400 709 872, ilkkaz.myllyla@pp.inet.fi; Vesa Nikula, Ruuttulantie 24, 85710 Parkkila, 040 506 0329, vesa.nikula@luukku.com
Lomitusvastaava Jouko Pekonen, Petkelkankaantie 126, 85820 Oksava, 040 500 1945, jouko.pekonen@pp3.inet.fi; Kullervo Pihlajamaa, Ojajarjuntie 50, 85820 Oksava, 040 512 5815, k.pihlajamaa@luukku.com
Kuluttajavastaava Tiina Pietikäinen, tiedot yllä
Yritysvastaava Ilkka Leipälä, Mäntyperäntie 144, 85710 Parkkila, 0400 684 100, ilkka.leipala@pp.inet.fi; Keijo Jaakonaho, Tiitonrannantie 661, 85820 Oksava, 040 836 7363, jaakonaho@netti.fi

HAAPAVESI

Puheenjohtaja Antti Ollila, Ollilantie 89, 86530 Annonen, 050 302 0737, antti.ollila@gmail.com
Sihteeri Janne Mäkinen, Karsikkaantie 508, 86690 Karsikas, 0440 453 178, janne.makinen@kolumbus.fi
Jäsenihteeri Martti Kivivuori, Warhaisentie 15, 86600 Haapavesi, 044 759 1328, martti.kivivuori@haapavesi.fi
Nuoret puheenjohtaja Janne Vuorenmaa, Virtalantie 47, 86650 Kytökylä, 044 371 5367, janne.vuorenmaa@kotinet.com
Nuoret sihteeri Henna Lehtola, Kuljunsaaarentie 103, 86600 Haapavesi, 040 913 1095, hlehtola@suomi24.fi
Ympäristöasiamies Antti Ollila, tiedot yllä; Mika Niku, Nikuntie 15, 86600 Haapavesi, 040 553 0983, mika.niku@gmail.com
Lomitusvastaava Jussi Ahola, Aholankuja 6, 86680 Vajusjärvi, 040 721 3376, juke83@luukku.com; Päivi Lehtola, Kuljunsaaarentie 101, 86600 Haapavesi, 040 964 5651

Kuluttajavastaava Jussi Ahola, tiedot yllä
Yritysvastaava Janne Mäkinen, tiedot yllä; Antti Ollila, tiedot yllä

HAILUOTO

Puheenjohtaja Arto Vähämetsä, Pölläntie 212, 90480 Hailuoto, 0400 168 675, arto.vahametsa@pp.inet.fi
Sihteeri Arto Sipilä, Marjaniementie 90, 90480 Hailuoto, 0400 415 182, arto.sipila@pp1.inet.fi
Ympäristöasiamies Esa Pramila, Koivukyläntie 119, 90480 Hailuoto, 040 846 4151, esa.pramila@pp.inet.fi
Lomitusvastaava Raija Iljana, Iljanantie 36, 90480 Hailuoto, 040 846 2489, rajia.iljana@luukku.com
Kuluttajavastaava Liisa Kurikka, Petsamontie 196, 90480 Hailuoto, 040 775 1398
Yritysvastaava Arto Vähämetsä, tiedot yllä

HAUKIPUDAS

Puheenjohtaja Ari Kärkkäinen, Kuivalanperäntie 27, 90830 Haukipudas, 050 547 3964
Sihteeri Timo Jussila, Simpuntie 1 A 4, 90830 Haukipudas, (08) 547 1774, timo@jussila.info
Lomitusvastaava Anitta Orava, Ristikankaantie 403, 90480 Haukipudas, (08) 547 3546
Kuluttajavastaava Eija Ollila, Halosenniementie 112, 90860 Halosenniemi, (08) 540 0830

IINSEUTU

Puheenjohtaja Inga Manninen, Karjalantie 537, 91200 Yli-li, 0400 585 181, inga.manninen@pp.inet.fi
Sihteeri Anna-Maija Pakonen, Vaaraojantie 258, 91150 Yli-Olhava, 050 400 7981, anna.pakonen@suomi24.fi
Jäsenihteeri Ismo Piri, Kiuttulantie 3001 B, 91140 Olhava, 050 400 7620, ismojaritva.piri@jippii.fi
Lomitusvastaava Inga Manninen, tiedot yllä
Kuluttajavastaava Ismo Piri, tiedot yllä

KESTILÄ

Puheenjohtaja Timo Still, Pihkkalantie 114, 92700 Kestilä, 0400 596 276
Sihteeri Anu Edsvik, Aleksis Kiventie 75 A 3, 65300 Vaasa, 040 591 2675, mtk_kestila@kestilalainen.com
Ympäristöasiamies Timo Still, tiedot yllä
Lomitusvastaava Matti Keihäskoski, Pyhännäntie 971, 92700 Kestilä, 0400 587 279
Kuluttajavastaava Veijo Riikonen, Pihkkalantie 950, 92700 Kestilä, 0400 282 514
Yritysvastaava Veijo Riikonen, tiedot yllä

KIIMINKI

Puheenjohtaja Risto Putkonen, Haukiputaantie 375, 90900 Kiiminki, 0400 683 387, risto.putkonen@pp.inet.fi
Sihteeri Kati Haipus, Huttulantie 42, 90900 Kiiminki, 041 543 8941, kati.haipus@luukku.com
Lomitusvastaava Janne Isokanniainen, Kanniaisenkujat 12, 90910 Kontio, 040 596 3270; isokanniainen.janne@pp.inet.fi; Kati Haipus, tiedot yllä
Yritysvastaava Pirjo Huttula, Huttulantie 45, 90900 Kiiminki, 040 737 0636, phuttula@luukku.com

KUUSAMO

Puheenjohtaja Taina Laukkanen-Ervasti, Meskusvaarantie 70, 93999 Kuusamo, 040 562 3282, tainalaukkanen@msn.com
Sihteeri Teija Tornberg, Riekintie 208, 93999 Kuusamo, 040 416 8514, kaijateija@gmail.com
Jäsenihteeri Ulla Käkilehto, Vuotungintie 339 A, 93940 Vuotunki, 040 760 2659, ulla.kakilehto@pp.inet.fi
Ympäristöasiamies Saini Palosaari, Kuntijärventie 43, 93999 Kuusamo, 040 520 5675, saini.palosaari@luukku.com
Lomitusvastaava Oiva Pitkänen, Kiviperäntie 80 A, 93999 Kuusamo, 040 524 8026; oiva.pitkanen@netti.fi
Kuluttajavastaava Ulla Käkilehto, tiedot yllä
Yritysvastaava Teija Tornberg, tiedot yllä

KÄRSÄMÄKI

Puheenjohtaja Jari Ahlholm, Kaketinperäntie 143, 86710 Kärsämäki, 050 533 9796, jari.ahlholm@luukku.com
Sihteeri Tuovi Mäki, Jylhänperäntie 269, 86710 Kärsämäki, 040 565 8984, tuovi.m@luukku.com
Jäsenihteeri Tarja Mäenpää, Hakalantie 113, 86710 Kärsämäki, 040 549 1112, tarja.maenpaa@pp6.inet.fi
Nuoret puheenjohtaja Nina Pesonen, Alarannantie 178, 86710 Kärsämäki, 040 567 4012, nina.pesonen@pp2.inet.fi
Nuoret sihteeri Anne Särkioja, Moilientie 94, 86710 Kärsämäki, 0400 966 502, sakari.sarkioja@pp.inet.fi
Ympäristöasiamies Pekka Kumpulainen, Kokonperäntie 604, 86710 Kärsämäki, 040 511 0172, pekka.kumpulainen@kotinet.com
Lomitusvastaava Ilkka Seppälä, Nättilehdontie 26, 86710 Kärsämäki, 050 588 6390, illa.seppala@kotinet.com; Vesa Myllymäki, Luonuanperäntie 235, 86710 Kärsämäki, 0400 778 550
Kuluttajavastaava Anu Ahlholm, Kaketinperäntie 143, 86710 Kärsämäki, 050 594 6001, jari.ahlholm@luukku.com
Yritysvastaava Päivi Holopainen, Hiihtomajantie 389, 86710 Kärsämäki, 040 577 8062; paivi.holopainen@pp2.inet.fi

LIMINKA

Puheenjohtaja Jaakko Tuomikoski, Alapäntie 30, 91900 Liminka, 040 595 6152, jaakko@tuomikoskentila.com
Sihteeri Heino Rantala, Ruotsinojantie 33, 91900 Liminka, 040 774 2913
Jäsenihteeri Kirsi Ollakka, Ristitie 101, 91980 Lumijoki, 040 715 9648, kirsi.ollakka@lumijoki.fi
Nuoret puheenjohtaja Antti Rinkinen, Mutkalankaari 10, 91900 Liminka, (08) 381 939
Nuoret sihteeri Heikki Seppälä, Peräkyläntie 20, 91900 Liminka, 040 741 4388
Ympäristöasiamies Mikko Sangi, Sanginperäntie 7, 91900 Liminka, (08) 381 790, msangi@mail.suomi.net
Lomitusvastaava Leea Sangi, Sanginperäntie 7, 91900 Liminka, 040 371 5528
Yritysvastaava Jaakko Tuomikoski, tiedot yllä

LUMIJOKI

Puheenjohtaja Antti Lithovius, Sallientie 135, 91980 Lumijoki, 040 583 4412, antti.lithovius@gmail.com
Sihteeri Anne Meskus, Lumijoentie 1594, 91980 Lumijoki, 040 756 1364, anne.meskus@baanamil.fi

Jäsenihteeri Kirsi Ollakka, Ristitie 101, 91980 Lumijoki, 040 715 9648, kirsi.ollakka@lumijoki.fi
Nuoret puheenjohtaja Juha-Pekka Vesa, Vesankuja 40, 91980 Lumijoki, 0400 582 970
Nuoret sihteeri Helena Mykkänen, Ylipääntie 581, 91980 Lumijoki, (08) 388 503
Ympäristöasiamies Kaarlo Sutela, Vesankuja 5, 91980 Lumijoki, 0400 684 273, kaarlo.sutela@baanamil.fi
Lomitusvastaava Jukka Prokkola, Lumijoentie 1492, 91980 Lumijoki, (08) 387 153
Kuluttajavastaava Anja Prokkola, Lumijoentie 2211, 91980 Lumijoki, 040 755 4671, kuuselanleipa@luukku.com
Yritysvastaava Kalevi Kuokkanen, Varjakantie 256, 91980 Lumijoki, (08) 388 314, kalevikuokkanen@toivoniementila.fi

MERIJÄRVI

Puheenjohtaja Markku Jauhiainen, Pyhäkoskentie 646, 86230 Ylipää, 050 553 0433, markku.jauhiainen@pohjola.fi
Sihteeri Outi Männistö, Männistöntie 298, 86230 Ylipää, 040 865 8263, outi.mannisto@kotinet.com
Jäsenihteeri Anitta Talus, Tähjäntie 253, 86240 Pyhäkoski, 0400 675 673, anitta.talus@proagria.fi
Ympäristöasiamies Anitta Talus, tiedot yllä
Lomitusvastaava Outi Männistö, tiedot yllä
Kuluttajavastaava Kirsti Nivala, Torkkalantie 95, 86220 Merijärvi, 044 373 8222, jorma.nivala@kotinet.com
Yritysvastaava Esko Nivala, Merijärventie 640, 86240 Pyhäkoski, 040 547 7811, esko.nivala@agrimarket.fi

MUHOS

Puheenjohtaja Osmo Heikkinen, Kerttulantie 30, 91500 Muhos, 0400 463 027, osmo.heikkinen@hotmail.com
Sihteeri Sami Väärälä, Viskaalantie 152, 91500 Muhos, 0400 919 279, sami.vaarala@dnainternet.net
Nuoret puheenjohtaja Timo Seppä, Tyrnäväntie 281, 91500 Muhos, 040 539 6318, timo.se@luukku.com
Ympäristöasiamies Kaarlo Saarenpää, Hyrkkäänmäentie 39, 91500 Muhos, 0400 196 080, kaarlo.saarenpaa@dnainternet.net
Lomitusvastaava Anu Saranki, Kivirinnantie 91, 91500 Muhos, 040 743 7815, anusaranki@gmail.com
Kuluttajavastaava Raili Haapasalo, Kylmäälänkyliäntie 2252, 91500 Muhos, 040 511 7742
Yritysvastaava Osmo Heikkinen, tiedot yllä

NIVALA

Puheenjohtaja Ossi Erkkilä, Erkkiläntie 102, 85500 Nivala, 040 758 7124, ossi.erkkila@kotinet.com
Sihteeri Jarmo Raudaskoski, Järvikyläntie 1140, 85560 Ainastalo, 044 268 1110, jarmo.raudaskoski@kotinet.com
Nuoret puheenjohtaja Tuomas Kukkola, Sievintie 223, 84880 Ylivieska, 040 581 6 067
Nuoret sihteeri Teemu Kangas, Kiipelinkuja 34, 85640 Maliskylä
Ympäristöasiamies Jarmo Pihlajaniemi, Mäkitie 12, 85630 Sarjanahde, 044 532 0122, jarmo.pihlajaniemi@nivala.fi; Seppo Löytynoja, Välikyläntie 245, 85500 Nivala, 050 552 6530, seppo.loytynoja@kotinet.com
Lomitusvastaava Maija Järvelä, Järvelänkuja 26, 85540 Nivala, 050 358 5869, maija.jarvela@omanetti.fi;

Eliisa Kumpula, Pihlajatie 30, 85630 Sarjanahde, 050 373 1807
Kuluttajavastaava Pekka Mönkkönen, Kiekontie 26, 85500 Nivala, 044 562 6228, monkkosen.farmi@kotinet.com; Marita Kumpula, Kumpuperäntie 60, 85640 Maliskylä, 0400 926 511, janne.kumpula@kotinet.com
Yritysvastaava Juhani Kumpusalo, Laulumaantie 26, 85640 Maliskylä, 0400 345 233; Pekka Ruostetsaari, Vanha Pirttirannantie 57, 85500 Nivala, 0400 413 173

OULAINEN

Puheenjohtaja Kalervo Jokinen, Lehtimäentie 19, 86510 Matkaniva, 050 592 9570
Sihteeri Aini Mäkelä, Petäjäskenkentie 18, 86300 Oulainen, 040 702 7269, aini.makela@kotinet.com
Jäsenihteeri Tapio Hussa, Irvantie 869, 86300 Oulainen, 0400 232 119, tapio.hussa@omanetti.fi
Nuoret puheenjohtaja Mikko Röyttä, Haapavedentie 277, 86300 Oulainen, (08) 474 071, mikko.roytta@kotinet.com
Nuoret sihteeri Mirva Kurra-Saari, Vanhatie 70, 86300 Oulainen, (08) 471 591
Ympäristöasiamies Antti Rautiola, Matkanivantie 806, 86510 Matkaniva, 0400 305 550, rautiola.antti@luukku.com; Janne Mehtälä, Merijärventie 1362, 86300 Oulainen, 040 543 8677, janne.mehtalo@luukku.com
Lomitusvastaava Raimo Jokela, Perikankaantie 1057, 86350 Kilpua, 0400 220 625, raimoa.jokela@hotmail.com
Kuluttajavastaava Taina Röyttä, Haapavedentie 277, 86300 Oulainen, 040 575 8991, taina.roytta@kotinet.com
Yritysvastaava Timo Pernu, Hietalantie 32, 86300 Oulainen, 050 358 6984, timo.pernu@kotinet.com

OULUNSEUTU

Puheenjohtaja Urpo Heikkinen, Voidekuja 12, 90450 Kempele, 0400 688 585, urpo.heikkinen@gmail.com
Sihteeri Samuli Korpela, Korpiperäntie 18, 90450 Kempele, 040 410 6961, samuli.korpela@suomi24.fi
Jäsenihteeri Atso Sipola, Ojakankaantie 4, 90420 Oulu, 0400 689 567, atso.sipola@gmail.com
Nuoret puheenjohtaja Juha Junttila, Piriläntie 166, 90440 Kempele, 050 567 8813
Nuoret sihteeri Pekka Pirinen, Mourungintie 187, 90310 Oulu, (08) 531 6700
Ympäristöasiamies Aimo Jaakkola, Kiveläntie 7, 90420 Oulu, 040 567 1487, innaj12@hotmail.com; Raimo Kinnunen, Peräkyläntie 16, 90650 Oulu, 0400 210 671, kinnunen.raimo@dnainternet.net; **Lomitusvastaava** Seija Bask, Ketolanperäntie 983, 90440 Kempele, (08) 545 3102
Kuluttajavastaava Leena Vuoppola, Vihiluodontie 391, 90440 Kempele, (08) 515 422; **Yritysvastaava** Tarmo Turunen, Pohjantie 714, 90440 Kempele, 0400 610 000, tarmo.turunen@mail.suomi.net

PIIPPOLA

Puheenjohtaja Pekka Kauranen, Leskeläntie 777, 92640 Leskelä, 040 562 1711, pekka.kauranen@kaurala.net
Sihteeri Mikko Äijälä, Paakkilant. 3 as. 1, 92620 Piippola, 040 528 6876, mikko.aijala@piippola.fi
Ympäristöasiamies Pekka Kauranen, tiedot yllä

TUOTTAJAYHDISTYKSET

Lomitusvastaava Anita Haapalainen, Ylipääntie 201, 92620 Piippola, (08) 812 4725, tasangonmaito@netti.fi
Kuluttajavastaava Pekka Partanen, Peltoperäntie 64, 92620 Piippola, 040 541 3064, pekka.partanen@pp.inet.fi
Yritysvastaava Heikki Mähönen, Vähälämuntie 374, 92620 Piippola, 050 327 7688, heikki.mahonen@pp1.inet.fi

PULKKILA

Puheenjohtaja Juha Saukko, Siikajoentie 251, 92610 Vorna, 0400 525 339; juha.saukko@jippii.fi
Sihteeri Tiina Rönkkömäki, Kiuaskuja 3, 92600 Pulkkiila, 040 728 2192, tiina.ronkkomaki@gmail.com
Ympäristöasiamies Olli Rantakangas, Koskenrannantie 2, 92600 Pulkkiila, 040 733 8724, olli.rantakangas@pp.inet.fi
Lomitusvastaava Tapani Toppila, Viitaotantie 41, 92600 Pulkkiila, 040 707 8481, toppila@pudasjarvelainen.com
Kuluttajavastaava Jarmo Träskelin, Majanperäntie 467, 92600 Pulkkiila, 0400 588 678, jarmo.traskelin@pp1.inet.fi
Yritysvastaava Jarmo Träskelin, tiedot yllä

PULKKILA

Puheenjohtaja Juha Saukko, Siikajoentie 251, 92610 Vorna, 0400 525 339; juha.saukko@jippii.fi
Sihteeri Tiina Rönkkömäki, Kiuaskuja 3, 92600 Pulkkiila, 040 728 2192, tiina.ronkkomaki@gmail.com
Ympäristöasiamies Olli Rantakangas, Koskenrannantie 2, 92600 Pulkkiila, 040 733 8724, olli.rantakangas@pp.inet.fi
Lomitusvastaava Tapani Toppila, Viitaotantie 41, 92600 Pulkkiila, 040 707 8481, toppila@pudasjarvelainen.com
Kuluttajavastaava Jarmo Träskelin, Majanperäntie 467, 92600 Pulkkiila, 0400 588 678, jarmo.traskelin@pp1.inet.fi

Yritysvastaava Jarmo Träskelin, tiedot yllä

PYHÄJOKI

Puheenjohtaja Susanna Rönning, Lahonperäntie 19, 96100 Pyhäjoki, 045 671 3966, susanna4@saunalahti.fi
Sihteeri Annikki Haapakoski, Pirttikoskentie 427, 86160 Pirttikoski, 0500 383 896, annikki.haapakoski@kotinet.com
Nuoret puheenjohtaja Arto Rönning, Lahonperäntie 19, 96100 Pyhäjoki, 045 673 0755
Nuoret sihteeri Mari Ikonen, Rantalantie 49, 86110 Parhalahdi, 044 596 3055, mari.ikonen@rautalantila.fi
Ympäristöasiamies Ari Pirkola, Kiviniementie 53, 86170 Yppäri, 0400 283 579, ari.pirkola@kotinet.com; Kauko Kittilä, Teereläntie 24, 86110 Parhalahdi, 0400 797 215, kauko.kittila@kotinet.com
Lomitusvastaava Tarja Keskitalo, Ylisenojantie 73 B, 86160 Pirttikoski, 044 556 4926
Kuluttajavastaava Jarmo Keskitalo, Ylisenojantie 73 B, 86160 Pirttikoski, 044 561 0948, jarmo.keskitalo@netti.fi
Yritysvastaava Mari Ikonen, tiedot yllä

PYHÄJÄRVI

Puheenjohtaja Kaija Tikanmäki, Liittoperäntie 109, 86800 Pyhäsalmi, 040 522 0870, kaija.tikanmaki@pp.inet.fi
Sihteeri Lea Jauhiainen, Pajalantie 156, 86800 Pyhäsalmi, 050 328 2870, lea_jauhiainen@pp.inet.fi
Nuoret puheenjohtaja Harri Lehto, Kuusenmäentie 75, 86800 Pyhäsalmi, 040 581 5405, harppa@reppu.net
Nuoret sihteeri Paula Pikkarainen, Eskoperäntie 68, 86800 Pyhäsalmi, 040 593 0627
Ympäristöasiamies Erkki Ryynänen, Lammintahontie 157, 86800 Pyhäsalmi, 0400 387 267, erkki.ryynanen@proagria.fi; Seppo Laurikkala, Kumpumäentie 22, 86800 Pyhäsalmi, 0400 211 895

Lomitusvastaava Arto Pyhtilä, Jokikyläntie 430, 86870 Vesikoski, 0400 183 494; arto.pyhtila@pp.inet.fi
Kuluttajavastaava Riitta Kekkonen, Elämäjärventie 2095, 86850 Hiidenniemi, 040 572 2019, k.kekkonen@pp.inet.fi
Yritysvastaava Veijo Manninen, Ranta-Mannilantie 95, 86850 Hiidenniemi, 0400 391 507, v.manninen@kotinet.com

PYHÄNTÄ

Puheenjohtaja Matti Konola, Saarenperäntie 10, 92910 Tavastkenkä, 040 531 4755, matti.konola@pp.inet.fi
Sihteeri Sanna Leiviskä, Repolantie 13, 92910 Tavastkenkä, 050 353 8283, sanna.leiviska@pp.inet.fi
Ympäristöasiamies Arto Heikkinen, Peltolantie 8, 92930 Pyhäntä, 050 517 2734, arto.heikkinen@pp4.inet.fi
Lomitusvastaava Hilka Leiviskä, Kytöpellontie 5, 92910 Tavastkenkä, 050 530 4905, hilka.leiviska@pp.inet.fi
Kuluttajavastaava Ritva Leiviskä, Tavastkengäntie 33 B, 92910 Tavastkenkä, 040 503 9296, tapani.leiviska@pp.inet.fi

RAAHENSEUTU

Puheenjohtaja Heikki Marjala, Siikajoentie 461, 92140 Pattijoki, 044 058 0492, heikki.marjala@luukku.com
Sihteeri Kati Mattila, Tapiontie 1, 92140 Pattijoki, 040 512 8584, katimattila@kotinet.com
Jäsenihteeri Erika Jylhä-Pekkala, Kastellintie 1034, 92240 Lasikangas, 040 596 3634, erika.jylha-pekkala@proagria.fi
Ympäristöasiamies Erika Jylhä-Pekkala, tiedot yllä
Lomitusvastaava Tuomo Tamminen, Raappanantie 7, 92210 Arkkukari, 050 529 0059, tuomo.tamminen@mtk.fi
Kuluttajavastaava Sanna Haapajoki, Piitanontie 25, 92210 Arkkukari, 040 770 6299, sanna.haapajoki@omanetti.fi
Yritysvastaava Tapio Heikkilä, Haaksiluodonmäki 18, 92160 Saloinen, 0500 386 454, tapio.heikkila@luukku.com

RANTSILA

Puheenjohtaja Jari Oja, Vanhanpappilantie 30, 92500 Rantsila, 040 556 9031, j.oja@kotinet.com
Sihteeri Eero Leinonen, Koskelankankaantie 36, 92530 Mankila, 040 541 9508, eero.leinonen@siikalatva.fi
Jäsenihteeri Marika Rosenberg, Sipolantie 25, 92520 Sipola, marika_rosenberg@hotmail.com
Ympäristöasiamies Veli Heikki Kokkonen, Kontiokuja 20, 92500 Rantsila, 0440 474 613, heikkiv.kokkonen@omanetti.fi
Lomitusvastaava Marja Koukkari, Jylhänrannantie 1838, 92500 Rantsila, (08) 253 811, marja.koukkari@kotinet.com
Kuluttajavastaava Hanne Aho, Kiljontie 1050, 92500 Rantsila, 044 275 5999, hanne.m.aho@gmail.com
Yritysvastaava Jari Oja, tiedot yllä

RUUKKI

Puheenjohtaja Sauli Kallio, Hautakankaantie 888 A, 86400 Vihanti, 040 555 3537
Sihteeri Paavo Rankinen, Peltolantie 11 as.1, 92430 Paavola, 040 736 9540, paavo.rankinen@kotinet.com
Ympäristöasiamies Pekka Laaksonen, Tuomiojantie 481 A, 92400 Ruukki, 0400 776 773, laaksonenpekka@suomiz4.fi
Lomitusvastaava Mika Arvola, Tupamaantie 85, 92430 Paavola, 050 362 3621, mika.arvola@kotinet.com

SIKAJOKI

Puheenjohtaja Kaarlo Turpeenoja, Alapäntie 358, 92320 Siikajoki, 040 704 9883
Sihteeri Hannele Mäkinen, Siikajoentie 1371, 92320 Siikajoki, 040 567 2081, hannele.makinen@kotinet.com
Ympäristöasiamies Hannu Pudas, Martikkalantie 74, 92320 Siikajoki, 0400 184 110
Lomitusvastaava Kaarlo Turpeenoja, tiedot yllä
Kuluttajavastaava Aino Penttilä, Kastellintie 157, 92320 Siikajoki, 050 323 3249
Yritysvastaava Toini Törmälä, Toppilantie 20 A, 92320 Siikajoki, (08) 241 311

TAIVALKOSKI

Puheenjohtaja Seija Laurila, Jokijärventie 356, 93540 Tyrövaara, 040 735 3026, seija.laurila@pp1.inet.fi
Sihteeri Kauko Tyni, Resinatie 2, 93400 Taivalkoski, 0400 500 334, kauko.tyni@taivalkoski.fi
Ympäristöasiamies Rauno Keskitalo, Jurmuntie 42, 93420 Jurmu, 040 593 5236
Lomitusvastaava Mikko Tyni, Kostontie 39, 93470 Inget, 041 468 2363
Kuluttajavastaava Mika Moilanen, Nuottivaarantie 19, 93540 Tyrövaara, 0400 196 811
Yritysvastaava Seija Laurila, tiedot yllä

TEMMES

Puheenjohtaja Seppo Junntila, Ojakyläntie 1, 91950 Temmes, 040 530 7401, seppojui@baanamail.fi
Sihteeri Juha Törmä, Haapakyläntie 6 B, 91950 Temmes, 050 350 3557, juha.torma@baanamail.fi
Ympäristöasiamies Annikki Oikarinen, Vanhantienvarti 42, 91950 Temmes, 044 272 8868, annikki.oikarinen@netti.fi
Lomitusvastaava Veijo Junntila, Jyväskyläntie 32 B, 91950 Temmes, 040 718 4740
Kuluttajavastaava Anita Junntila, Ojakyläntie 1, 91950 Temmes, 040 593 1803
Yritysvastaava Markku Norrback, Haapasepäntie 4 A, 91950 Temmes, 0400 617 259

TYRNÄVÄ

Puheenjohtaja Tapani Matinelli, Matinollintie 7 B, 91800 Tyrnävä, 0400 581 771, tapani.matinelli@dnainternet.net
Sihteeri Tiia Keränen, Hirsikorventie 31, 91800 Tyrnävä, 050 342 7134, tiia.keranen@dnainternet.net
Ympäristöasiamies Tuomo Keränen, Kylmäläntie 23 B, 91800 Tyrnävä, 0500 280 800, tuomo.k@elisanet.fi
Lomitusvastaava Olli Lehtikangas, Tupostie 96, 91800 Tyrnävä, 0400 853 650, olli.lehtikangas@dnainternet.net
Kuluttajavastaava Tiina Hämeenkorpi, Ängesleväntie 61, 91800 Tyrnävä, 0400 710 508, tiinahameenkorpi@gmail.com
Yritysvastaava Janne Matinlauri, Keskiyläntie 22 C, 91800 Tyrnävä, 0400 884 079, janne.matinlauri@dnainternet.net

UTAJÄRVI

Puheenjohtaja Pirkko Laitinen, Pappilantie 1, 91600 Utajärvi, 0500 137 831, pirkko.laitinen@dnainternet.net
Sihteeri Jaakko Rikkola, Kartanotie 2, 91600 Utajärvi, 040 746 9838, jaakko.rikkola@mail.suomi.net

Nuoret puheenjohtaja Timo Seppä, Tyrnäväntie 281, 91500 Muhos, 040 539 6318, timo.se@luukku.com
Ympäristöasiamies Jussi Salonen, Kontiosaarentie 13, 91600 Utajärvi, 0400 331 055, jussi.salonen@baanamail.fi
Lomitusvastaava Mervi Rikkola, Kartanotie 2, 91600 Utajärvi, 0400 537 922
Kuluttajavastaava Sisko Seppänen, Yrjänäntie 2 as 1, 91660 Ahmas, 0500 380 970
Yritysvastaava Jari Leinonen, Kiviharjuntie 5, 91660 Ahmas, 0400 287 946, jari.leinonen@kiviharju.net

VAALA

Puheenjohtaja Esa Karjalainen, Vätäjäniementie 293, 91730 Kankari, 0400 584 612, esa.karjalainen@pp1.inet.fi
Sihteeri Samuli Leinonen, Veneheittontie 933, 92830 Veneheitto, 040 526 6350, samuli.leinonen@vaala.net
Ympäristöasiamies Petri Leinonen, Puutteenperäntie 254, 92810 Pelonsuo, 0400 379 107, petri.leinonen@vaala.net
Lomitusvastaava Esa Karjalainen, Vätäjäniementie 293, 91730 Kankari, 0400 584 612, esa.karjalainen@pp1.inet.fi; Eija Kettunen, Saarenperäntie 138, 92830 Veneheitto, 040 840 7652, kettuneneija@gmail.com
Kuluttajavastaava Mika Koukkari, Jokikyläntie 190, 92830 Veneheitto, 040 564 9267, mika.koukkari@pp2.inet.fi
Yritysvastaava Markku Rikula, Paatinjärventie 176, 91720 Oterma, 0400 285 666, markku.rikula@suomiz4.fi

VIHANTI

Puheenjohtaja Kimmo Lumijärvi, Lumijärventie 7, 86460 Alpuu, 050 382 0211, kimmo.lumijarvi@omanetti.fi
Sihteeri Pekka Sandvik, Malmitie 514, 86400 Vihanti, 040 502 6489, pekka.sandvik@gmail.com
Jäsenihteeri Jani Sikala, Malmitie 994, 86460 Alpuu, 040 727 7324, janisikala@kotinet.com
Ympäristöasiamies Kimmo Lumijärvi, tiedot yllä
Lomitusvastaava Markku Lumiaho, Lumimetsäntie 570, 86470 Lumimetsä, 044 510 5148, markku.lumiaho@omanetti.fi
Kuluttajavastaava Tarja Piippo, Kauraperäntie 39, 86360 Ilveskorpi, 040 867 5295, tarja681@luukku.com
Yritysvastaava Tommi Vilminko, Vilmingontie 555, 86460 Alpuu, 040 715 6967, tommi.vilminko@netti.fi

YLIKIIMINKI

Puheenjohtaja Pekka Hallikainen, Vengasrannantie 55, 91300 Ylikiiminki, 0400 378 299, pekka.hallikainen@pp2.inet.fi
Sihteeri Sanna Lehtimäki, Peiponkuja 11, 90940 Jääli, 0400 985 848, sanna.lehtimaki@pp1.inet.fi
Ympäristöasiamies Markku Kirvesoja, Suosaarentie 148, 91300 Ylikiiminki, 040 530 7367
Lomitusvastaava Pekka Hallikainen, tiedot yllä
Kuluttajavastaava Leena Konttinen, Hutunahontie 35, 91300 Ylikiiminki, 040 758 8291, leena.konttinen@pp.inet.fi
Yritysvastaava Markku Kokkonen, Kortesuontie 68 B, 91300 Ylikiiminki, 040 706 2005, markku.kokkonen@mail.suomi.net

MTK-YHDISTYSTEN KEVÄTKOKOUKSET 2009

Oulainen ti 10.3. klo 10, Törmänhovi, ruokailu klo 9.30 (TL)
Ylikiiminki/Kiiminki ti 10.3. klo 19, Eero ja Pirjo Huttulan tila, Huttulantie 54, Kiiminki (TL)
Haukipudas ke 11.3. klo 19, Jatuli (TL)
Rantsila ke 11.3. klo 10, Rantsilan Raikas (ST)
Haapajärvi ke 11.3. klo 19, HAI, Erkkiläntie 1 (ST)
Kuusamo to 12.3. klo 10, Juusto Kairan kokoustilat (TL)
Oulunseutu ma 16.3. klo 19, Kesko OYJ, Äimäkuja 6 (TL)
Hailuoto ti 17.3. klo 10, Osuuspankin kokoustila (TL)
Tyrnävä, Temmes, Ala-Temmes ja Liminka ti 17.3. klo 19, Helmen Pirtti (TL)
Pyhäjärvi ke 18.3. klo 10, Pitokartano Verkkoaranta, kahvi klo 9.30 (TL)
Iinseutu ke 18.3. klo 19, Yli-lin kunnantalo, valtuustosali (TL)
Pyhäntä, Piippola, Pulkkiila ja Kestilä to 19.3. klo 10, Kairanmaa-talo, Leskelä (ST)
Nivala to 19.3. klo 19, Osuuspankin kokoustila (ST)
Kärsämäki pe 20.3. klo 10, Saviselän koulu (ST)
Pyhäjoki ma 23.3. klo 10, Osuuspankin kerhohuone (TL)
Merijärvi ma 23.3. klo 19, Kilpukka (TL)
Muhos/Utajärvi ma 23.3. klo 10, Muhos Pysäkki, Navetta Sali (ST)
Lumijoki ma 23.3. klo 19, Lumijoen Urheilutalo (ST)
Pudasjärvi ti 24.3. klo 10, Kunnantalo, valtuustosali (ST)
Siikajoki ja Raahenseutu ti 24.3. klo 19, Törmälän matkailumaatila (TL)
Ruukki ti 24.3. klo 10.00 Seurakuntatalo (TL)
Vihanti ti 24.3. klo 19.00 Osuuspankin kerhohuone (ST)
Vaala to 18.3. klo 10.00 Kunnanvirasto, valtuustosali (MK). Tukikoulutus heti kokouksen jälkeen.
Haapavesi ke 25.3. klo 11, Nora, ruokailu klo 10.30 (TL)
Taivalkoski ke 25.3. klo 10, Hotelli Herkko (ST)

Lyhenteet:

TL = Timo Lehtiniemi
 ST = Sirpa Törmikoski
 MK = Markku Karjalainen

Kyösti Karjula haluaa kasanedustajana olla kannustaja ja rohkaisija, uusien mahdollisuuksien välittäjä. "Olen aina vierastanut vastakkainasettelua - ei saa olla itseisarvo, että on eri mieltä."

OSAAMINEN JA LAATU

säilyvät maaseudun menestystekijöinä

Lumijokinen kansanedustaja ja eurovaaliehdokas Kyösti Karjula on myös pitkän linjan ruokaperunan tuottaja. Hän pitää suomalaista perheviljelmää mallina, jota kehtaa esitellä myös maailmalla. "Jos tila satsaa osaamiseen ja laadukkaaseen tuotantoon, sillä on kaikki menestymisen edellytykset myös tulevaisuudessa."

Kyösti Karjula toivookin, etteivät suomalaiset viljelijät sortuisi pelkästään suuruuden tavoitteluun ja tilakoon kasvattamiseen. Meneillään oleva talouskriisi on osoittanut, ettei menestystä luoda pelkillä rakenteilla.

Perunanviljely on ollut aina osa Kyösti Karjulan elämää. Jo lapsuudenkodissa perunaa kasvatettiin ammattimaisesti, mistä kertoo muun muassa isä-nimi? 1960-luvulla hankkima perunapuumuri - ensimmäisiä lajissaan näillä seuduilla.

Lumijoen sijaitsevaa Lännen tilaa Kyösti Karjula on viljellyt vaimonsa Eilan kanssa vuodesta 1978 lähtien. Nuori perhe aloit-

ti vuokrapelloilla, mistä peltoala on vuosien mittaan kasvanut 92 hehtaariin.

Siemen- ja ruokaperunan tuotanto alkoi 1990-luvun puolivälissä, mutta keskittyi pian pelkästään ruokaperunaan. Ensi kesäksi oma viljelysuunnitelma on laadittu 35 hehtaarille.

"Olemme alustavasti sopineet sukupolvenvaihdoksesta vuonna 2010. Toiminta jatkuu sen jälkeen todennäköisesti osakeyhtiönä, kun osa pojista ottaa tuotannon hallintaansa."

Perunanviljely on ollut Karjulan perheelle paitsi toimeentulon lähde myös tärkeä "yhteinen savotta", jolla on ollut suuri merkitys lasten ja perheen ra-

kentumisen kannalta. Vanhimmat pojat ovat myös löytäneet paikkansa siemen- ja ruokaperunabisneksistä.

"Meidän pitäisi vanhempina kyetä rohkaisemaan nuoria, että he kokisivat maaseudun yhtenä todellisen vaihtoehdon - paikkana, jossa voi elää ja ansaita elantonsa. Tarvitsemme nuoria, jotka suuntaavat energiansa ja lahjakkuutensa oman kotitilan ja maaseudun kehittämiseen."

ENSIMMÄISEN kansanedustajakautensa Kyösti Karjula aloitti vuonna 1995. Nyt takana ovat jo neljä kansanedustajavaalit, jotka ovat antaneet aina valtuuden yhteisten asioiden hoitoon.

Työstään nauttivalle kansanedustajalle tämän kaiken piti riittää. Asiat saivat kuitenkin uuden suunnan, kun haukiputaalainen europarlamentaarikko Sauli Pohjamo ilmoitti, ettei enää asetu ehdokkaaksi.

"Vielä vuosi sitten asia ei olisi tullut edes mieleen. Kun vii-

me kesän kuluessa sain monia huolestuneitakin yhteydenottoja, ajatus kypsä syksyyn mennessä ehdokkuudeksi ja sen jälkeen hiljalleen terveeksi innostukseksi."

Kyösti Karjula kuului itsekin 1990-luvun alussa niihin viljelijöihin, jotka suhtautuivat kriittisesti Suomen EU-jäsenyyteen. Haasteita riittää edelleen mutta myös positiiviset puolet on myönnettävä.

"Suomi oli tuolloin vasta toipumassa lamasta. Tämänhetkisessä tilanteessa joutuu aika nöyrästi myöntämään, ettemme olisi yksin pystyneet saavuttamaan nykyistä vaurautta."

Kyösti Karjula pitää tärkeänä, että kansanvalta toimii sekä kunta-, valtio- että EU-tasolla. Kaikessa yhteistyössä aktiivisuus vaikuttaa aina paremmin kuin passiivisuus. EU-tason merkitys tulevaisuudessa vain vahvistuu.

"Olennaista on se, että olemme aktiivisesti mukana päätöksenteossa, etteivät päätökset vain tipahtelee eteemme. Läpinäkyvyys ja ymmärrettävyys ovat avainasioita, jos haluamme nostaa päätöksenteon kiinnostavuutta."

ALKUVUODEN aikana Kyösti Karjula on tavannut satoja ihmisiä eri puolilla Suomea.

"Aiemman EU-vastarinnan tilalle on nyt tullut välinpitämättömyys. Ylivoimaisesti suurimman kritiikin kohteena on byrokraatia. Erityisesti maaseudun ihmisiä koskevat haitat painavat ihmisten mieltä jo liikaakin."

Tarpeettoman byrokratian ja kansan kyykytyksen yli voi Kyösti Karjulan mielestä päästä määrätietoisesti työllä.

"Meidän on kyettävä kuvaamaan omaa tilaamme ja tehtävä yhteistyötä - rakennettava riittävän itsetuntoinen suhde EU:hun ja sen jäsenmaihin. Suomalaisen panosta tarvitaan EU:n tulevaisuuden kuvan selkiyttämiseksi."

"Suuri haaste kesäkuun vaaleissa on se, miten ihmiset saadaan liikkeelle. Oman kampanjani ydin on hyvin hoidettu kansanedustajuus", Kyösti Karjula sanoo ja ounastelee kiireistä kevättä: vaalikampanja on tarkoitus hoitaa kansanedustajuuden sekä monien valiokunta- ja jaostotehtävien siitä kärsimättä.

?????

Pohjois-Pohjanmaan energiatoimisto -hanke ja yhteistyökumppanit järjestävät

Energia-alan asiantuntijaseminaarin
Oulussa 1.4.2009

Teemana metsäenergiarittäjyys

Lisätietoa osoitteessa www.metla.fi/mu/energiatoimisto

Vieraillessa EU:lta
METLA
Metsätalouden tutkimuskeskus
European Union
European Agricultural Guarantee Fund

ENEMMÄN
satoa Cresco®-
maanparannuskalkeilla

Kalkitseminen Crescolla on investointi tuleviin satoihin. Magnesiumin ja kalsiumin oikea tasapaino tehostaa ravinteiden hyväksikäyttöä kasveilla. Tulokset paranevat ja saat määrällisesti ja laadullisesti korkealuokkaista satoa pidempään.

Maanparannuskalkit: Puh. 050-464 04 82
www.smamineral.com sma@smamineral.com

Paikallinen vilja paikalliseen käyttöön

Ostamme viljaa Ylivieskan rehutehtaalle

Ota yhteyttä:

Ari Vilppola	0500 381 673
Pasi Eskola	0400 259 934
Vesa Kaitanen	044 782 1295

Päivän hinnat ja ostoehdot myös osoitteesta www.raisio.com/viljat

 RAISIO Sopimusviljelyn edelläkävijä

pro agria

TAPIOLA

Tervetuloa meille ajamaan omaa etuasi!

Mitä enemmän käytät Tapiolan pankki- ja vakuutuspalveluja, sitä enemmän sinulle kertyy Omaetua. Helppo tapa laittaa asiat kuntoon ja edut nousuun!

Tule nyt ihan oman etusi vuoksi tutustumaan Omaetuun.

Lisätietoja myös: tapiola.fi/omaetu

Oulu: Kirkkokatu 9
Raahel: Sovionkatu 10
Kuusamo: Kitkantie 3
Pudasjärvi: Toritie 1
Haukipudas: Kirkkotie 4

Ratahanke Seinäjoelta Ouluun etenee

TASORISTEYSMUUTOKSIIN kannattaa varautua ajoissa

Seinäjoki -Oulu-rataosalla oli vuoden 2008 alussa 105 tasoristeystä. Niistä osa korvataan uusilla eritasoratkaisuilla. Osa tasoristeyksistä lakkautetaan ja liikenne siirretään viereisille radan alittaville tai ylittävälle kulkuyhteyksille. Poistetaan Teidän kohdalta tuttu tasoristeys, jolloin Teille aiheutuu menetyksiä muuttuvien liikennejärjestelyjen vuoksi?

Ratahallintokeskus on aloittanut Seinäjoki-Oulu radan parantamisen ensimmäisen vaiheen, joka ajoittuu vuosille 2008-2011. Pääosin ensimmäisen vaiheen rakennustoimenpiteet sijoittuvat rataosuudelle Seinäjoki-Pännäinen, jossa poistetaan tasoristeys 97 kilometrin matkalla.

Lisäksi eteläosalla rakennetaan kaksoisraidetta liki 16 kilometriä ja miltei koko matkalla uusitaan radan alus- ja päällysrakennetta 77 kilometriä. Alus- ja päällysrakennetta uusitaan ensimmäisessä vaiheessa myös Pohjois-Pohjanmaalla ratavälillä Tuomioja-Liminka. Työt 30 kilometrin matkalla alkavat vuoden 2010 alussa.

Pohjois-Pohjanmaan alueella tasoristeukset poistetaan mahdollisesti toisen vaiheen aikana, joka alkaa heti ensimmäisen jälkeen, jos rahoitus järjestyy.

Vaikka tasoristeysten poistaminen ja siitä aiheutuva haitta

tuntuu vielä kaukaiselta asialta, siihen kannattaa valmistautua jo nyt esimerkiksi maita hankittaessa tai vaihdettaessa samoin kuin kustannuksia aiheuttavissa salaojitustarpeissa. Näin voidaan jo nyt ottaa huomioon myöhemmin muuttuva liikennöimistilanne.

HAITTOJA tutun tasoristeuksen poistamisesta aiheutuu varsinkin radan varressa asuville maa- ja metsätalouden harjoittajille. Vanha lyhyt kulkuyhteys taajamaan, pellolle tai naapurin muuttuu usein aikaa vieväksi ja paljon kustannuksia aiheuttavaksi kiertoreitiksi.

Ohiajavien junien matkanopeuksien kasvamisesta saatava hyöty koituu paikallisten asukkaiden ja yrittäjien tappioksi. Toki tasoristeysten poistamisella lisätään myös liikenneturvallisuutta, kun nopeimpien matkustajajunien matkanopeudet nousevat nykyisestä 140:stä

jopa 200 kilometriin tunnissa.

Tieyhteyden muutoksesta aiheutuvien kulku- ja kuljetuskustannusten nousua kutsutaan arvioinnissa etäisyyshaitaksi. Sen laskennassa huomioidaan kasvaneen etäisyyden lisäksi viljeltävä kasvi, sen vaatima liikennöimismäärä, teiden kunnosta johtuva ajonopeus ja lohkon koko.

Varsinaisen maatalouskoneilla tehtävän viljelyliikenteen lisäksi saattaa viljelyyn liittyä paljon erilaisia tarkkailu- tai tarkastusmatkoja, jotka ajetaan pääosin henkilöautolla. Myös näiden osalta kasvavat kustannukset kuuluvat etäisyyshaittaan, joka tulee korvata.

ETÄISYYSHAITTA voidaan laskea myös vuokratilalle, jolloin korvaukseen pääomistuksessa tulee huomioida vuokraajan jatkuvuus ja jäljellä oleva vuokra-aika. Etäisyyshaittaa voidaan maksaa myös metsätalouteen liittyvistä kasvaneista matkakustannuksista.

Usein rakentamiseen liittyy erilaisia työaikaisia vahinkoja, joita maanomistaja joutuu valvomaan ja tekemään niistä vahinkoilmoituksia työmaan johdolle. Näiden korvaamisen osalta saattaa tulla arviointi-

tarvetta jo työmaan aikana tai myöhemmin pidettävässä toimituksessa. Tämän vuoksi tulee aiheutuneet vahingot kirjata tarkasti ja ottaa niistä tarvittaessa valokuvia myöhempää korvauskäsittelyä varten.

Tasoristeysten poiston vuoksi voidaan alueella tehdä tarvittaessa tilusvaihtoja, joilla pyritään saamaan viljelijän kaikki viljelykset samalle puolelle kulkuyhteyden katkaisevaa rataa. Ongelman näiden toteuttamiselle on se, etteivät vaihdettavat tilukset juuri koskaan ominaisuuksiensa ja pinta-alojensa puolesta vastaa toisiaan. Näin vaihto jää tekemättä, varsinkin kun osapuolilla ei ole yhteistä käsitystä mahdollisen väliarhan suuruudesta.

TASORISTEYKSIEN poistosta johtuvat maapohja- ja kasvillisuusmenetykset sekä muut haitat käsitellään erillisessä maanmittaustoimituksessa, josta vastaa maanmittaustoimiston tehtävään valitsema toimitusinsinööri. Tarvittaessa toimitusinsinööri kutsuu avukseen kaksi kunnanvaltuuston valitsemaa uskottua miestä. Tasoristeysten poistossa ja korvaavien kul-

kuyhteyksien korvauskäsittelyssä noudatetaan yksityistielain- ja lunastuslainsäädäntöä.

Tasoristeysten poiston alkuvaiheessa pidettävään alkukokoukseen kutsutaan kirjeellä asianosaisina vain maata menettävät maanomistajat ja toimitusta hakenut ratahallintokeskus. Näin etäisyyshaittaa kärsivän viljelijän tulee tarkoin seurata kokousilmoituksia paikkakunnan päällehdessä tai kunnan ilmoitustaululta, jotta hän riittävän nopeasti pystyy ilmoittamaan toimitusinsinöörille osoitetietonsa lopullisten korvausvaatimusten tekemistä varten.

Myös naapureiden väliset keskustelut ovat hyviä tapoja levittää kokoustietoa kaikille haittaa kärsiville. Näin haitankorvausvaatimus voidaan toimittaa käsittelyyn ennen kuin koko toimitus on lopetettu ja päätös saanut lainvoiman.

MAANOMISTAJIEN Arviointikeskus Oy on MTK:n ja sen tuottajaliittojen omistama yritys,

joka on erikoistunut muun muassa tasoristeysten poistamisesta aiheutuvien menetysten arviointiin. Hyvien perustietojen vuoksi voimme tarjota varsin edullisesti apua haittaa kärsiville maanomistajille, kun käytettävissä ovat riittävät perustiedot tilan maa- ja metsätalouden laajuudesta.

Kun maanomistaja keskittää toimeksiantonsa Arviointikeskukseen, on mahdollista tarjota viedä edullisempi ja kaikkia hyödyttävä hoitosopimus. Lisäksi ratahallintokeskus joutuu maksamaan edunvalvontakorvausta asiamiehen palkkaamisesta aiheutuvista kuluista. Näin miltei kaikille menetyksiä kärsiville maanomistajille voidaan arviointipalvelu tarjota lähes ilman kustannuksia, koska maksajana Arviointikeskuksen kuluihin on ratahallintokeskus.

Kiinteistöarvioija Vesa Hakola työskentelee Maanomistajien Arviointikeskus Oy:ssä Oulussa. Lisätietoja osoitteessa www.arviointikeskus.fi.

YmpäristöAgro-hanke järjestää

INFOPÄIVÄN VILJELIJÖILLE

Ympäristötuen muutokset, eläinten hyvinvointi ja muut ajankohtaiset asiat tukien hausta

Muhos 31.3.2009, Yli-Ii 31.3.2009, Siikajoki 1.4.2009, Liminka 1.4.2009, Kärsämäki 2.4.2009, Haapajärvi 2.4.2009, Haapavesi 3.4.2009, Taivalkoski 7.4.2009, Kuusamo 7.4.2009, Kestilä 8.4.2009, Pudasjärvi 14.4.2009, Pyhäjärvi 15.4.2009, Nivala 15.4.2009, Oulainen 16.4.2009, Pyhäjoki 16.4.2009

Ohjelma

10.00-10.10	Avaus ja yleistä hankkeesta
10.10-11.30	Ympäristötuen muutokset, Luonnonhoitopeltojen tuki ja kesannointi; Muut tukihakuun liittyvät ajankohtaiset asiat / MTK-Pohjois-Pohjanmaa
11.30-12.00	Kahvitauko
12.00-13.00	Eläinten hyvinvointituki ja monimuotoisuuskartoitus / ProAgria Oulu
13.00-14.00	Erytytyskäsittelyt ja täydentävät ehdot / Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
14.00-14.30	Uutta lomakkeiden täytössä, sähköinen tukihaku / Paikallinen maaseutuviranomainen

Osa luennoista saattaa vaihtaa paikkaa.

Tilaisuuksiin ovat tervetulleita maa- ja metsätalolliset ja heitä neuvovat. Ilmoittautumiset 26.3.2009 mennessä ProAgria Oulun vaihteeseen (08) 316 8611 tai mieluummin sähköpostitse anne.kipina@proagria.fi.

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto: Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Metsäveromuutokset - mitä uutta metsänomistajalle?

TIMO SIPILÄ

Eduskunta hyväksyi lain metsäveromuutoksiksi valtiovarainvaliokunnan tekeminä korjauksin vuoden 2008 lopussa. Metsäveroesityspaketti käsitti säännökset ensiharvennushakkuista saatavien tulojen verovapaudesta, uudesta metsävähennyksestä ja puun myyntitulon osittaisesta verovapaudesta. Eduskunnan hyväksymät säännökset valtiovarainvaliokunnan korjauksin ovat metsänomistajakunnalle merkittäviä.

Muutoksen mukaan 1.4.2008-31.12.2009 tehtyjen kauppojen perusteella maksettavasta puun myyntitulosta tulee 50 prosentin huojennus, jos tulo saadaan vuoden 2010 loppuun mennessä, ja 25 prosentin huojennus, jos tulo saadaan vuoden 2011 loppuun mennessä.

1.1.2010-31.12.2010 tehtyjen kauppojen perusteella maksettavasta puun myyntitulosta saadaan 25 prosentin huojennus, jos tulo saadaan vuoden 2011 loppuun mennessä. Veronhuojennukseen ovat oikeutettuja luonnolliset henkilöt, kuolinpesät, verotusyhtymät ja yhteismetsät.

VÄHENNYSKELVOTTOMIA ovat verovapaan puun myyntitulon hankkimisesta johtuneina menoina ainoastaan puun hakkuusta ja korjuusta johtuneet menot sekä puun myyntitulon hankkimisesta johtuneet asunnon ja metsäkohteen väliset matkakustannukset.

Tietysti menot, jotka liittyvät esimerkiksi metsän uudistamiseen tai menot, joiden ei voida katsoa kohdistuvan juuri määräaikaiseen veronhuojennettuun tuloon, saadaan vähentää kaikilta osin täysimääräisesti.

Valtiovarainvaliokunta täsmensi ja kavensi puuttumisen vähennysoikeuteen siten, että nyt voidaan selkeämmin lain perusteella todeta vähennys-

rajoitukset. Samalla valtiovarainvaliokunta poisti kokonaan puuttumisen aiempina vuosina vähennettyihin menoihin.

METSÄVÄHENNYS nousee eduskunnan hyväksymän lain mukaan 50 prosentista 60:een metsän hankintamenosta. Metsävähennyspohjan korotus koskee 1.1.1993 tai sen jälkeen vastikkeellisesti hankittua metsää.

Vuotuisesta puun myyntitulosta tehtävän metsävähennyksen enimmäismäärä nousee 40:stä 60 prosenttiin. Vähennyksen tekeminen muuttuu tilakohtaisesta omistajakohtaiseksi.

Korotettu metsävähennys koskee kaikkia verovelvollisen omistamia 1.1.1993 tai sen jälkeen vastikkeellisesti hankittuja metsätiloja. Metsävähennyksen korotusta on tarkoitus soveltaa jo vuoden 2008 verotuksessa.

ENSIHARVENNUSHAKKUIDEN verovapaus koskee 1.4.2008-31.8.2008 tehdyistä metsänhakkuu- ja puun hankintasopimuksista saatuja tuloja, jotka on maksettu vuoden 2009 loppuun mennessä.

Ensiharvennushakkuuna pidetään hakkuuta, joka on kohdistunut metsään, jonka puuston keskiläpimitta ennen hakkuuta 1,3 metrin korkeudelta maanpinnasta mitattuna on enintään 16 senttiä.

Säännöksen mukaan vähennysrajoituksen piirissä on kaksi puun myyntitulon hankkimisesta johtuvaa menoerää, puun hakkuusta ja korjuusta johtuneet menot sekä puun myyntitulon hankkimisesta johtuneet asunnon ja metsäkohteen väliset matkakustannukset.

Johtaja Timo Sipilä vastaa MTK:n veropolitiikasta.

VALTRA
Power Partner

Tilaa nyt UUSI VALTRA!
Maksa 31.10.2009 0%-korko
Valtra-rahoitusehtojen mukaan

Valtra Suolahti 02045501 www.valtra.fi

Arviointikeskus
www.arviointikeskus.fi

Auktorisoidut kiinteistöarvioijat
Ympäristöoikeuteen erikoistuneet lakimiehet
Tie- ja lunastuskorvausarvioinnit

HELSINKI 020 7411 050 OULU 020 7411 064
SEINÄJOKI 020 7411 066 TURKU 020 7411 068 KOUVOLA 020 7411 062

*Voimme ylpeänä
kertoa, että meillä on*

Suomen tyytyväisimmät vakuutusasiakkaat

Olet lämpimästi tervetullut heidän joukkoonsa!

Lähivakuutuksella on tutkitusti* Suomen tyytyväisimmät vakuutusasiakkaat ja olet lämpimästi tervetullut heidän joukkoonsa! Ota meihin yhteyttä ja hoidetaan vakuutukset kuntoon. Myös vakuutustesi vaihtaminen toisesta yhtiöstä meille käy helposti. Ilmoitat vain asiasta meille ja me hoidamme käytännön asiat puolestasi.

www.lahivakuutus.fi

EPFI Rating asiakastyytyväisyysstudiumus: Suomen vahinkovakuutusyhtiöt: 2008, Yksityisasiakkaat

NISSAN NAVARA. EUROOPAN OSTETUIN PICK-UP.

ERIKOISERÄ NOPEIMMILLE

- vetokoukku
- lavasuoja

Veloituksetta uuden
Nissan Navaran ostajalle.

VAIN MEILTÄ!

Etu noin 1500€

**NYT VIELÄ ISOLLA
ALV-VÄHENNYKSELLÄ**

NAVARA MALLISTO

ALK. **33900,00€**

+ toimituskulut 600,00 €, yhteensä alk. 34500€

- 171 hv/ 403 Nm
  - Kaksiväyhykkeinen ilmastointi
  - Kytettävä nelivetojärjestelmä, elektronisesti kytkettävä alennusvaihte
  - Sähkötoimisesti lukittava taka-akselin tasauspyörästö
  - Sadetunnistin
- Varusteiden saatavuus vaihtelee eri varustetasoissa.

EU-yhdistetty kulutus ja CO₂päästöt: Navara 9,8–10,2 l/100 km, 264–276 g/km. Uuden auton takuu 3 vuotta / 100 000 km, maalitakuu 3 vuotta (ei kilometrirajoitusta), puhkiruostumattomuustakuu 12 vuotta, Nissan Assistance -tiefalvelu 3 vuotta / 100 000 km. Kuvan autossa erikoisvarusteet. Kuvassa Navara Double Cab alk. 42800€+toim.kulut 600€, yhteensä 43400€

NISSAN

Pörhön Autoliike Oy, Limingantulli, Tymäväntie
6-8, 90400 Oulu. Puh. 020 762 44, Palvelemme
arkisin klo 8-18, la klo 10-15, www.porho.fi

SHIFT_the way you move

*muuta työtuloasi
sähköisesti*

Tiesithän, että MYEL-työtulosi vaikuttaa kaikkiin Melan ja Kelan etuuksiin, kuten sairauspäivärahaan, tapaturmapäivärahaan, kuntoutusrahaan ja äitiysrahaan.

Nyt kannattaa korjata työtulo oikealle tasolle. Sen voit tehdä helposti Melan sähköisissä asiointipalveluissa, www.mela.fi/asiointipalvelut. Mela-asiamiehet ja asiakaspalvelumme, puh. 020 630 0650, palvelevat entiseen tapaan henkilökohtaisesti.

Vapauta itsesi it-huolista

Elisa tarjoaa kattavia sähköisiä viestintäratkaisuja, joiden avulla maa- ja metsätaloustuottajilla on mahdollisuus lisätä toimintansa tuottavuutta ja omaa hyvinvointiaan. Tutustu ensimmäisenä Elisa Huolettomat -kokonaispalveluun, joka tuo helpotusta tietoteknisiin ongelmiin.

Elisa Huolettomat -kokonaispalvelu hoitaa it-huolet pois

Elisa Huolettomat on avaimet käteen -kokonaispalvelu, joka sisältää tietokoneen, Elisa Huolenpito -palvelun ja kaikki muut koneen käyttöön liittyvät palvelut sen koko elinkaaren aikana – aina kierrätykseen asti.

Elisa Huolenpito palvelun saat myös nykyiseen laitekantaasi

Elisa Huolenpito palvelun voit liittää myös nykyisiin tietokoneisiin, verkkolaitteisiin sekä palvelimiin. Palvelun ansiosta varmistat jatkuvan käytettävyyden, varmuuskopiointin ja valvonnan ympäri vuorokauden – kiinteään ja edulliseen hintaan.

Palvelu sisältää it:n ylläpidon, varmuuskopiointin, tietoturvan, dokumentoinnin ja raportoinnin. Lisäksi palveluun kuuluu kattavat tukipalvelut ongelmatilanteisiin.

Elisa
Huolettomat PC:t

Valitsemasi sopiva kone*

Toimitus, asennus,
käyttöönotto ja opastus

Kone käyttövalmiiksi tiedostojen
siirtoineen.

Huolenpito palvelu

Ylläpito, varmuuskopiointi, tietoturva,
dokumentointi, raportointi, kehitys ja
tukipalvelut

Huolto

Kolmen vuoden täystakuu tietokoneelle.

Kierrätys

Kiinteä kuukausimaksu

Riippuen valitusta koneesta.
Alkaen 59 €/kk.*

Kestävä työkalu

Liikkuvan työntekijän
varmatoiminen tietokone.
69 €/kk.*

Sopiva pöytäkone

Pöytäkone ominaisuuksilla, jotka
riittävät lähes joka toimistoon.
59 €/kk.*

Pätevä toimistokone

Toimistolla työskentelyyn,
tarvittaessa mukana kulkemaan.
59 €/kk.*

* Elisa Huolettomat tietokoneet ovat tarkoin valikoituja ja taatusti luokkansa kärkeä. Mallisto vaihtuu useita kertoja vuodessa. Hinnat alv. 0 %

Ota yhteyttä!

Elisan Yrittäjäasiakaspalvelu tarjoaa suomalaisten yrittäjien tarpeisiin kehitettyjä viestintäpalveluita. Tutustu palveluihimme ja varaa aikasi lähimmästä yrityspalvelupisteestämme www.elisa.fi/ajanvaraus tai soittamalla 010 19 13 19 (ark. 8.00–16.30, hinta pvm tai mpm).

elisa

Tekee sen helpoksi.